

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **svečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročne, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopet-petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Zaradi Božičnih praznikov izide prihodnji list v torek, dn. 27. decembra 1898.

Božič.

Božičnega večera tajinstveni mrak objema pobljeno zemljo. Na zvezdnatih perutih hiti z nebeskih višin blagoslov na svet in tudi v najrevnejši koči zasije žarek poezije. Svetni šum utihne, čustva se umirijo, srce se odpira . . . Mir ljudem, ki so dobre volje!

Je li Božič tudi našemu narodu prinesel zaželenega miru in težko pričakovane sreče? Ali se je končno letos nad slovenskim B-tlehem ustavila naša zvezda, po kateri že celo stoletja kopramo?

Zaman se naše oko ozira po njej. Stotisoč lučic gori danes v našem domu, a vse osvetljujejo samo globoke rane, katere krvave na našem narodnem živetu. Nam božični prazniki niso prinesli tistega miru, iz katerega vzklijeta sreča in blagoslov, prinesli so nam le primirje za nekaj dñij, po katerem bo zopet vzeti orožje, da nadaljujemo boj za temeljne pogoje dostojnega narodnega obstanka.

Čakajo nas še veliki in težavni boji. Z višjih krogov veje sicer sedaj nekako drugačen zrak, kakor v dolgih dobah, ki leže za nami in v katerih so silovito in neutrudno podsekavali drevo našega narodnega življenja, nastopila je nekaka prehodna doba, ali krivo bi bilo, mnogo upati in pričakovati, kakor bi bilo škodljivo in samomorilsko, udajati se obupu. Vzlio temu, da obrata ni kmalu pričakovati in popolnega že celo ne, se ne smeta brezupnost in pesimizem naseliti v naših srcih in nas ne sme zapustiti trdno upanje, da naposled vendar pridejo boljši časi in da morajo priti.

Sami od sebe seveda ne pridejo. Treba bo bojev in treba bo žrtev. Brez boja in brez žrtev ni zmage. Boj je tisti element, v katerem postanejo narodi živali, a vsak narod mora biti pripravljen na žrtev, ako si hoče zagotoviti bodočnost. Apno, s katerim zdamo naš narodni dom, gasili smo do slej s svojo srčno krvjo, dobro vedoč, da le iz naših žrtev se rodi sreča naših sinov in vnukov, sreča bodočih rodov.

Zato pa se boja ne smemo plašiti, pa naj je še tako težak. Ali se naj mar odrečemo svoji pra-

vici do življenja, odrečemo zato, ker si moramo to življenje zasluziti in priboriti kakor vsakdanji kruh? Ne! Kakor vsak posameznik, tako si mora tudi vsak narod z bojem pridobiti svojo pravo. Narod, ki nima poguma za boj in ki ni pripravljen na žrteve, se mora zadovoljiti z vsako usodo.

Neustrašeno bojevanje je jedino sredstvo, da dosežemo zmago, kajti naša usoda je v naših lastnih rokah. Vlade ne odločujejo več o usodah narodov, ampak samo njihovi lastni sinovi, narodi mrjejo dandanes samo vsled lastne krivide, a za zmago treba — kakor pravi Disraelijev Vivian Grey povse resnično — samo jednega: odločnosti, nezlomljive odločnosti. Ako povzdignemo omiko našega naroda in utrdimo njegov gospodarski položaj, potem je ustvarjen nerazrušen temelj našim prizadevanjem, potem postanemo nepremagljivi. Samo trohljiva ladja se potopi, močna ladja od dobrega materijala ključuje vsakemu viharju.

Primirje, ki so nam je prinesli božični prazniki, mine kmalu in začne se zopet boj proti starim in novim krivicam. Sile za ta boj moramo zajemati samo iz močnega narodevega čustvovanja. Neki pesnik, suhoparen pandektor, je priznal, da takisto, kakor moč ljubezni, izvira tudi moč pravice iz čustev, katerih razum ne more nadomestiti. Iz pravnega čustva izvira sila za boj in zato gorje narodu, česar bojni duh oslabi. Narod z eremitskimi lastnosti potrežljivosti in udanosti v višjo voljo, je omejuzen in v svojem jedru razjeden, njegov genius umira.

Boj ostane naše geslo dokler ne dobimo, kar nam gre. Boj seveda ni vedno jednak. Taktika se ravna vedno po okolnostib. Velik vojaški teoretik je izrekel nepobitno resnico, da je namen bojem bil vedno isti, doseči svoje pravo ali uveljaviti svojo voljo, način bojevanja pa se je vedno ravnal po času, po razmerab, po sredstvih in tudi po sovražniku. Tako je tudi v slovenskih političnih bojih in tako zlasti v sedanjem trenotju.

Ta trenotek zahteva kar mogoče največjo koncentracijo vseh bojnih močij, ker skupni sovražnik ni še nikdar s tako ljutostjo napadal našega doma, kakor sedaj. Vsled tega pa bi bilo dobro, da stopi kolikor možno v ozadje, kar loči slovenski stranki in da se doseže soglasje vsaj v velikih narodnih

vprašanjih, kar je mogoče navzlic načelnim nasprotstvom v marsikaterem oziru. Razdelitev v stranke ni škodljiva, je celo koristna, ker jedna stranka drugo nadzira in vzpodbuja, dočim mehanična jedinost ni vredna piškavega oreha, ali podlaga strankam mora biti želja, koristiti celokupnemu narodu, in nasprotstvo mej njimi ne sme biti nikdar večje, kakor ljubezen do naroda.

Morda nam prinese prihodnost tisto prijateljsko razmerje med slovenskima strankama, katero bi bilo potrebno v obrambo pred sovražnikom. A dokler se ne doseže, skrbeti je vsaj za to, da ostane naša stranka jednotna, saj je samo z zmago njenih idej gotova boljša prihodnost. Priklenili smo čolnič slovenskega naroda na veliko in hravno, na napredno idejo, na tisto, ki je razdrla suženjske okove in preobrazila ves svet, saj vidimo povsod, da narodi nikjer ne zmagujejo s pomočjo srednjeveških idej, ampak da jim pomorejo do zmage samo ideje nove dobe. Tej ideji mora stranka ostati zvesta, a da jo more obraniti in braniti, je treba, da nas prešinja vse. Kdor nosi naše barve, jih mora tudi spoštovati. Kdor neče plavati z drugimi, naj gre na breg, a sramotno je, ako skrivaj onečiča tok, kateri ga je spravil na površje, in ako hoče igrati političnega Kajna, pozabivši da v vsaki vojski velja nagla sodba za onega, ki strelja v lastne vrste, mej sobojevnike.

Slovenski narod pa se nima boriti samo proti sovražnikom, skrbeti mu je tudi za domače ogroženje. Roke, ki sučejo meč za narodova prava, slabci in zadržuje gmotna beda. Socijalno vprašanje sili tudi v nas z vso močjo v ospredje. To gibanje ni potoček, ki se da odpeljati ali osušiti, socijalno gibanje je veletok, v katerem se vale vodovja celih vekov in posvetiti moramo temu vprašanju toliko večjo pozornost, ker je življenskega pomena za nas, saj so najznamenitejši nacionalni ekonomi dokazali in so jim možje kakor Buckle ter drugi pritrtili, da je izgubljen tisti narod, ki se je zadovoljil z najnižjim standard of life.

Navzlic vsem pretečim nevarnostim in vsem oviram pa gledamo z zaupanjem v prihodnost in to upanje nam utrujuje pogled na našo mladino. V njej je zavladalo živahnno gibanje. To ni samo slovenski pojav, ampak vseobčen kulturen pojav, kateri je

LISTEK.

Na sveti večer.

(Spisala Žiška.)

— Ali prideš zvečer? — ga je vprašala s svojim mehkim, vabljivim glasom ter mu koketno pogledala v oči.

Obotavljal se je. Za hip se mu je omračilo visoko čelo, a na to potegnil je nje majhno, vitko postavico na se, poljubil jo na fina rudeča usta, zasmajal se glasno in nagajivo požugal s prstom.

— Glej jo, koketko! Človek že mora priti, če se ga tako pogleda. Naj bo no, če vaša milost zahteva, potem seveda pride.

Poklonil se je globoko, spoštljivo poljubil malo, drobno ročico in odšel.

— Torej dušica, zvečer! — zaklical je še menjati in ona se mu je veselo odzvala: — Zvečer! —

Bil je mlad, lep in inteligenten. Njegova elastična postava, velike temne oči in podjetno zavijnjene črne brke delale so ga interesantnega, in ni čuda, da je imel pri ženskah od nekdaj srečo.

Pred petimi leti se je oženil, prevzel veliko včetovo trgovino in sedaj kot devetindvajsetleten

mlad mož je igral skoro prvo vlogo meje bogatim meščanstvom.

Njegova žena je bila drobna, a lepa blondina. Kot dekle so jo smatrali za krasotico, in Milan Zdenkovič je bil svoj čas zelo zaljubljen v njo.

Seveda rad jo je imel začetkom, ali človek se spreminja in čustva ž njim!

Milanova sopoga ni bila več ona dražestna, pikantna Luci prejšnjih let. Imela je dva otroka, sinka in hčerko, in njena prejšnja živahnost umaknila se je strogi, odmerjeni resnobi. Lepa je bila pač še ali ona svežost mladosti je izginila, in Milan je trdil, da je dolgočasna. V družbi je bila še vedno duhovita in zabavna ali doma ni gledala več toliko na toaleto, kakor začetkom, živila je večji del otrokom, za Milana se ni brigala dosti več.

In Milan je uporabil mlačnost svoje žene, izostajal ob večerih od doma in zabaval se drugje. Spoznal je interesantno mlado vdovo, zaljubil se v njo in v njeni družbi pozabljal ženo in otroka.

Prepozno je spoznala Luci, da ji mož ni več naklonjen. Skušala je pač pridobiti ga spet za se in za otroka, toda osornost in čmernost njegova in njegovo redko bivanje doma ga ji je vedno bolj odtujevale. In čim mrzljši je bil proti nji, tem bolj

se ji je budila ona nekdanja ljubezen do njega. Slutila je, da ljubi drugo. Mnogo je trpela radi tega, a očitati mu nezvestobo, si ni upala.

Božičen večer je bil.

Milan je ravno prišel domov, raztreseno objel otroka, ki sta mu vsa vesela prihitela nasproti, mrzlo pozdravil ženo in se takoj zopet napravil, da odide.

— Pa kmalu pridi, Milan, da ne bodo otroci čakali! — opomnila je ona bojaljivo, ko si je v predobi oblačil vrhno suknjo.

— Česa ne bodo čakali? — vprašal je osorno.

— No, božičnega drevesca . . .

— Ah, pojdi mi s tistimi otročarijami! Ravno ljubi se mi!

— Ali Milan! —

— Kaj Milan!? Meni ne pristojajo več take sentimentalne uloge; tudi brez mene lahko napraviš!

Sel je.

Nekoliko ga je pač zmedel plašni, a ob jednem očitajoči pogled soprote, toda zaradi tacih malenkostij vendar ne more prelomiti besede, ki jo je dal dražestni Amelij!

Čakala ga je. Na mizi je stalo majhno boži-

opazovati po vsem svetu. In tega pojava smo od srca veseli, četudi pridemo z mladino časih v naskrizje, kar je sicer neizogibno. Mi stojimo sredi praktičnega političnega življenja in to nas sili, delati politiko a propes. Ta mladini seveda ne ugaia vedno. Ne pri nas, ne drugod. Mladina podcenjuje vse, ker priznava samo sekularne talente, mladina obsoja vsako polovično rešitev in vsak kompromis, ker ne pozna strahu ne zase ne za stvar in ker ne pozna nikacih obzirov. Vsak misli, da ima v torbi maršalsko palico in to je dobro znamenje za prihodnost.

Največja nesreča je za vsak narod, če je njegova mladina stara. Star mladenič in mlad starec sta najzaprnejši prikazni. Preobilnost fantazije naše mladine nič ne škodi, saj se še v višji matematički brez fantazije ničesar ne opravi. Mladina se nabaja v dobi pripravljanja za praktično življenje in zato ni vsake njene besede polagati na tehtnico. Kakor imajo v življenju lirični momenti svoj pomen, tako ga imajo tudi besede. V začetku je bila beseda, beseda je izraz čutil, brez čutil ni idej.

Izkusnje življenja pokažejo mladini, da se ne more delati zgolj in jedino politika principov, da brez kompromisov ni izhajati in da ne gre užgati hiše, kadar treba skuhati juho.

Mišljenje in navdušenje naše mladine nam je jamstvo, da ne izgine zaupanje v nas same, v ne-premagljivost naših idej in prizadevanj, ter jamstvo, da javni duh v slovenskem narodu ne zaspri.

Tajnost vseh uspehov je zaupanje v samega sebe in zvestoba vodilnim idejam. Le tam je vse izgubljeno, kjer se nihče ničesar ne boji in ničesar ne pričakuje, kajti zmaga je zagotovljena samo tistemu, kdor veruje v svojo zmago. In mi verujemo v to zmago. Trdno, kakor zemlja, na kateri stojimo, je to naše upanje in uresničiti se mora, da bomo skrbno netli vestalski plamen slovenske narodne zavednosti in slovanskih idealov. Nad nami plapola slovenska zastava, srca pa nam navdajata neukrotljiv pogum in krepka zavest, da zasije naposled tudi nasm blebemska zvezda, da si tudi mi pridobrimo svojo domovino in da postane zopet naša, zavest, da mora priti čas, ko se bodo srečni otroci svobodne in zdajnjene Slovenije vsehli božičnih praznikov in ko bodo iz dna duše klicati: Mir vsem Slovencem dobre volje!

Koroški Slovenci I. 1898.

(Izvirni dopis.)

Mornar, ki se je podal s svojo ladjo na široko morje, komaj čaka, da se po dolgotrajni vožnji malo odpočije v kakem varnem zavetju. Tadaj se ozre nazaj in se spomni raznih dogodkov na svojem popotovanju.

Ozrimo se tudi mi nazaj! Ne malo važno leto leži za nami. Petdeset let cesarjevega vladanja, pa petdeset let naše narodne zavednosti. Kakšen razloček je vendar mej letom 1848. in čez polsto let? Takrat smo bili v političnem kakor tudi narodno-gospodarskem oziru prave pravcate ničle; slovenska beseda ni prišla nikjer v poštev, kaj ţe, da bi ji bili odmerili kje le kak košček veljavnosti. Zaman si iskal kakega sledu po raznih pisarnicah, uradih, zbornicah itd. A prišlo je drugačel! Ustava je tudi

čno drevesce, poleg pa svitli samovar, v katerem je že taho mrmljala voda.

Prinesel ji je krasno zapestnico, katero ji je sam nataknil na elegantno drobno roko, ko sta tako sama sedela drug tik drugač.

— Ab, nocoj mi moraš povedati mnogo, mnogo! — šepeta je ona. Bila sem povabljeni h Svetlinom, toda odklonila sem z izgovorom, da imam magreno. Ha, ha! Premislil migreno! — smejala se je, ko ji je raztreseno gladil lase.

— Gotovo bode ondi izborna družba — nadaljevala je — in imenitno se bodo zabavali. Da, le naj se, jaz jih kar nič ne zavidam! — Toda sij me niti ne poslušaš, — dejala je nevoljno, ko je Milan le molčal in molčal ter zamišljeno zrl pred se.

— Oprosti! Ali nocoj ... ta Božič! —

— I da, seveda. Tako melanholičen postane človek ob takih prilikah, tako nekako mehak. —

— Da, mehak, — pritrdil je in oba sta se zamislila.

Vedno je moral misliti na dom, na ženo in svoje male, lepe otroke, ona pa je premisljala, kako je bilo pač pred leti, ko je bil še stari, godrnjavi

nam koroškim Slovencem zajamčila ravnopravnost v šoli, v uradih in sploh v javnem življenju. Treba pa je bilo hudih, vročih bojev, da smo si pridobili le mrvice tiste lepe besede „ravnopravnost“. Nekaj smo vendar le dosegli, če tudi le bore malo.

Krivični volilni red, ki obstaja na Koroškem, brani koroškim Slovencem, da bi mogli smagati s tolikimi kandidati kolikor jim jih gre po številu, da bi le-ti mogli potem na višjih krajih zastopati njih želje in koristi. Sreča nam je bila lansko leto tolkanj mila, da smo prvikrat spravili svojega moža v državni zbor. To ti je bilo vika in krika v nasprotinem taboru! Naši narodni sovražniki so čutili, da smo jih potipali za pravo žilico, zakaj bali so se in tresli, da bi tudi na Dunaju ne zvedeli, kako se nam koroškim Slovencem godi. In niso se motili! Slovenski poslanec koroški se je pridružil ostalim slovenskim poslancem, da se tako laže skupno potezojo za slovenske zahteve.

Prvi sad „Zveze slovenskih poslancev“ in vseslovenskega shoda smemo po vsej pravici imenovati vpokojenje bivšega deželnega predsednika, Schmidt-Zabérowa, in vmeščenje novega. Vitez Fraydenegg Monzello je, kolikor se je bilo moči v teknu jednega leta prepričati, popolnoma nepristranski mož in upamo, da bo tudi Slovencem pravičen. Vsaj njegovo zanimanje za nas kaže nam tudi to, da se baje misli priučiti slovenskemu jeziku, kar je pač prvi pogoj, ako mu naj oba v deželi prebivajoča naroda zaupata.

Tudi dunajska vlada je jela obračati pozorne oči na nas. Nemški šovinisti so mislili, da so slovenski jezik potisnili za vedno v kot, če so proglašili nemški jezik kot uradni in poslujoči jezik povsod, koder imajo odločevati. Vseh devet zapahov je padlo, ko je ministerstvo ukazalo trgovski in obrtni zbornici v Celovcu, vsled pritožbe slovenske posojilnice v Št. Janžu, da se mora vse vloge, pisane v slovenskem jeziku, vzprejemati. Tudi železniški minister je ukrenil, kakor je sklepali po ostrih interpelacijah nemških nacionalcev, da se imajo na vseh državnih postajah, kjer prebivajo v večini Slovenci, imena izklicevati in oznanila nabijati v vseh jezikih. Z veseljem se moramo spominjati prelepih uric v mesecu avgusta v beli Ljubljani. Vnovič so slovesno pokazali koroški Slovenci, da je prazno natoljevanje nasprotnikov, češ, da koroški Slovenci ne odobravajo velikoslovenskih idej na Kranjskem. Kakor priča lansko leto presijajni vseslovenski shod, tako tudi letos niso zamudili prilike, da ne bi šli stiskat rok svojim rodnim bratom. Važni županski shod, katerega se je udeležilo deset koroških županov, v sedijskih shodih, kjer so prvikrat nastopili koroški visokošolci, dalje od vetrniških in notarskih shodov, na katerem je prvikrat slovenski odvetnik koroški, dr. Kraut, ožigosal krivične uredbe pri naših sodiščih. — Vsi ti sestanki prejasno dokazujojo, da se koroški Slovenci že sami zavedajo, kakšnega rodū da so, in ni jih treba šele naukov naših prelubeznjivih Nemcev.

Tudi na Palackega slavnosti v Pragi so bili koroški Slovenci po svojem odposlancu za stopani.

nje mož živ in še prej, ko je bila doma kot srečno, zavidano dekle in še prej kot nedolžen otrok. Spominjala se je, kako se je še kot čisto majhno dekletce veselila Božiča, kako je skakala okrog drvesca in kako burno je objemala svojo lepo mlado mamo. Neka mehkota ji je legala krog srca, ko je mislila na svojo dobro, davno zamrlo mater, ko se je spominjala onih davnih božičnih večerov, ko jo je mati vzdignila v naročje in jo poljubljala mej jokom in solzami. Takrat se je njej tako čuden zdel ta materin jok. V zadregi je objemala veliko lepo punico, katero ji je prinesel Jezušček, in bala se, da jo mama ne pomaže s svojimi solzami ... In pozneje, ko ji je mama že umrla in ko je odrasla, pravili so ji ljudje, zakaj je jokala mama. Oh, da, njen oče ni maral lepe, mlade njene mame in zato je jokala.

Nekako otočna je postaja Amelija. Pogledala je Milana in težke, neprijetne misli so jeli vstati v nji.

— Imam li kako pravico do njega? — vpraševala se je. — Ženo ima in otroke in jaz ga jim odtujujem; kradem jih soproga in očeta. —

In spomnila se je kako je, sovražila v duhu nekdaj ono ženo, ki je njenega očeta odtujila njeni

Velikanskega pomena zamore postati letos ustanovljena gospodarska organizacija „Naša straža“. Obžalovati je le, da to velevažno društvo ne napreduje tako, kakor bi zaslužilo. Pohlevnih ovac gre veliko v jeden hlev. Ta svetopisemski rek naj bi si investiti gospodje, ki hočejo imeti v vseh zadevah izključno prvo besedo, dobro zapomnili. Koroški Slovenci želimo, da se sedanje neeneglje poravna pri prvem občnem zboru, zakaj le kadar nas bo vojska od 20 do 50.000, potem se smemo ponositi z delom, katerega smo si sami ustvarili, ker nič ne pomaga imeti stražo samo na jednem koncu naše domovine, ampak postavljena mora biti krog in krog.

Za probubo naroda je skrbelo naše vrlo „Katoliško-politično in gospodarsko društvo“, katero je zvesto podpiral naš „Mir“. Na letošnjem občnem zboru tega društva se je razpravljalo, bi li ne kazalo, da se ustanovi za koroške Slovence posebna kmetijska družba, kar bi bilo seveda velike važnosti. C. kr. kmetijska družba je namreč zelo zanemarjena in ničesar ne storí za Slovene. Ko je odšel s Koroškega priznani večjak in potovni učitelj, dr. E. Kramar, ki je imel tudi slovenska poučna predavanja po deželi, postavila mu je za naslednika trdega Nemca, dr. Slobodo, kateri o slovenščini nima ne duha ne sluha. — Katoliško-politično in gospodarsko društvo je napravilo letos pet shodov. Zopet moramo povdarjati — kakor že večkrat — da je našrodo i dejo posebno obdelavati, vse drugo naj bi bilo le postranska briga; zakaj mejnarni socijalizem prodira tudi v vrste slovenskih kmetov, kar je bilo že čestokrat opaziti. Kdaj se bodo gospodje spomietovali in uvideli naknadno izprenembo, da niti v podjamski dolini niso javni shodi več varni! Po todi zvoni, je prepozno!

Poleg katoliško-političnega in gospodarskega društva pa so tudi Ciril-Metodove podružnice skrbeli za pouk in razvedrilo slovenskih kmetov, kar je seveda toplo pohvaliti.

Tudi novo slovensko posojilnico so si slovenski kmetje ustanovili to leto in sicer v Železni Kaplji.

Posebno pozornost je treba obračati ob mejah na občinske volitve, ki so se pričele lansko leto in v tem letu nadaljevale. V nekaterih krajih trajale so po celi dan, od jutra do večera. Slovenci so z nezadostno večino zmagali v Št. Janžu v Rožni dolini, a izgubili pomembivo postojanko v celovški okolici, Kotmaroves, kjer je županoval neustrašeni Prosek. Toda čuda ni, če je za jeden sam glas nekdo ponujal 1000, t. j. tisoč gld. Vroči boji so bili tudi v Medgorjah in Dobrličavi. Veliko, veliko slovenskih občin pa je še v nemškutarskih rokah, in kdo ve, če se še kdaj povrnejo v naročje matere Slovenije.

Lepo napreduje tudi prekrasna velikovška šola. Letos šteje že 150 otrok, in se je v zadnjem času znova tudi posebno vzgojišče za deklice, ki se hočejo izobraziti v ročnih delih.

Za slovensko vseučilišče in nadšolišče v Ljubljani so se izrekle slovenske občine v

Dalje v prilogi

materi... Snela si je zapestnico z roke in neka nenavadna energija je rasla v nji.

— Nekaj moram storiti, nekaj odločilnega, nekaj dobrega, — si je govorila v duhu.

Pogledala je Milana še enkrat trdno in odločno.

Milan ni zapazil njenega pogleda, zamišljen je bil in zdelo se ji je, kakor da vidi izraz nevolje, na njegovem obrazu.

Poklicala ga je: Milan! —

— Kaj, dušica? — je vprašal raztreseno.

— Ti! Pojd od tod! Pojd domov k ženi, k otrokom! Božič je ... Pojd! —

Začudeno ji je pogledal v obraz, ter nehotje vstal.

— Kaj ti je? —

— Nič mi ni, prav dobro mi je! Samo ti pojdi domov k ženi, k otrokom! —

— Zakaj? —

— Ker so sami, ker moraš biti pri njih! — hitela je in ga silila proti vratom.

Sam je mislil to in zdaj je občutil nakrat nepopisno hrepenenje po svojih malih. Oblekel se je in hotel poljubiti Amelijo v slovo.

— Ne, ne ... branila se je in pustil jo je,

Globasnici, Bistrici pri Piberku in v Selah, za prvo so se izjavili meseca sušča tudi vse trije koroški slovenski poslanci.

Imeli smo pa letos tudi izvanrednega gosta med nami, in to je bil sam t. č. nemški Wotan, Schönerr, ki je mislil, da se bodo njegovega pribeda Slovenci tako ustrašili, kakor hunskega kralja Atila. Tudi neizogibnega „krčanskega“ barona Rokitanskega v družbi z eks-patrom Ferkoom ter slavnoznanega kričača Wolfa nismo pogrešali na koroški slovenski zemlji.

V kratkih potezah smo navedli vse važnejše pojave narodnega življenja v letošnjem letu; sedaj naj mi bode dovoljeno še par opazk, ki se tudi tičajo narodovega telesa.

S kolikimi težavami vzdržujejo rodoljubi v mešanih krajih in na meji Slovenstvo, vele tisti, ki je sam skusil, ali pa, ki tod natančneje opazuje narodovo gibanje. Organizacije manjka na na vseh krajih. Niti pevskih, niti izobraževalnih, niti zabavnih društev nimamo, ki bi slovenski živelj družila in priklepala naše. O „Sokolu“, ki izmed vseh slovenskih pokrajin le na Koroškem ne obstaja, niti ne govorim. In vendar bi se v tem oziru lahko dalo marskaj ukreniti, samo dobre velje je treba in pa delavnosti. Ali bi ne bilo mogoče napraviti kako veliko narodno slavnost jedenkrat tudi na Koroškem? „Rudeče srajce“ in „dolgo per“ naj se pokaže i pri nas! Pomisliki, ki so veljali nekdaj, se dadó morda premagati sedaj. Če je Nemcem dovoljeno vse, zakaj bi tudi nam ne bilo.

K sklepnu še nekaj! Večina koroških Slovencev se gotovo z odkritočno hvaležnostjo spominja mož, ki so se kdaj ali se še trudijo za celokupno Slovenstvo bodisi na ta ali oni način, ker majhni atomi teh njihovih del odpadejo tudi za nas. In zato nas je jako užalostila novica, katero so tako gorko premevali nemški časopisi, da se bela Ljubljana nima ničesar vtikati v koroške razmere. Možu, ki je to zini, bo gotovo prej ali slej jako žal, saj bi morebiti razven vjem in še par njegovim fanatičnim privržencem niti na misel ne prišlo, povračati budo za dobro. Njegu nikdo ni pooblastil, kaj takega govoriti, in najbrže bo moral dotičnik še kdaj zagovarjati one, za vse nas žaljive besede. Komaj ozelenela koroška slovenska vejica se zna na tak način kmalu posušiti, če se bode tako nepremišljeno vsekavalno v njeno deblo.

Sicer pa smemo po vsej pravici nazivati letošnje leto res „jubilejno“ leto. Toliko veselih pojavov, kakor baš letos, imamo le redkokdaj zabeleženih. Mi vstajamo, a njih je strah!

V Ljubljani, 24. decembra.

Povisanje oficirskih gaž. „Fremdenblatt“ piše, da je bilo to vprašanje, ki zanima že dolgo častniški stan, na dnevnem redu ministrske seje pod predsedstvom cesarja. Glasilo Goluchowskega pa dostavlja, da treba pri komplikiranem državno-pravnem razmerju Avstro-Ogerske za izboljšanje oficirskih gaž pritrdira mnogih faktorjev ter da je javna tajnost, da se na Ogerskem branijo rešitve tega vprašanja, ker ogerska vlada ne more hkratu rešiti tudi vprašanja uradniških plač. „Fremdenblatt“ se zdi neumestno, da se združujeta regulaciji teh dveh stanov, če, potem bi tudi v Cis-

Mej vrati obrnil se je še enkrat. Stala je pri mizi in miglajoča svitloba malih svečic božičnega drevesca ji je igrala na obrazu. Nasmehnila se mu je, vzela zapestnico in mu jo dala, milo ga gledajoč.

— Milan, ne pridi več, prosim, storil mi to... za Božič! —

Pogledal jo je resno. Neki svet čut dolžnosti se je zbudil v njem in trdno ji je odgovoril:

— Ne pridev! —

* * *

— Ah, papaček, ali vidiš konja?! —

— In mojo punico! —

— Če boš priden, papaček, pa ti posodim konja! —

— Prav zelo priden bom, — zatrjeval je Milan semeje svojemu sinčku.

— Pa ne smeš nas več pustiti tako samih! Mamo je bilo strah, jokala je, pravil je mali.

Obrnil se je k ženi in ujal nje srečni, blaženi pogled.

— Ne pustim vas več, dejal je, poljubil sinka in hčerkico ter globoko pogledal soprogi v oči ...

litaviji ne bilo možno regulirati uradniških plač. In vendar je potreba povišati oficirske gaže zlasti v nižjih razredih, kjer imajo oficirji večje stroške kakor dohodke. V Nemčiji je za oficirje mnogo boljše skrbljeno, pri nas pa velja še vedno resnica, da je v častniškem stanu največ „sijajne bede“.

Szilagyi o položaju na Ogerskem. Bivši zbornični predsednik Dezider Szilagyi je pisal svojim volilcem obširno pismo o položaju in o vzhodnih svojega odstopa. Kritika Szilagija o vladu in večini je utišujoča. Szilagyi pa priporoča zajedno tri sredstva, ki pomorejo Ogerski iz sedanje krize. Ta sredstva so: izprememba vlade, povrnitev normalnih razmer v parlamentu in menjsebojno zbljanje osib strank, ki stoejo na istem državno-pravnem stališču. Szilagyi dokazuje, da mora Banffy odstopiti, četudi ima za seboj krepko večino in četudi vživa zaupanje krone, ne da bi kapituliral pred manjšino. Očvidno je, da se kriza ne poleže, dokler vztraja Banffy na ministarskem stolu, zato se naj umakne, kakor so se umaknili Szlavý. Bitto, Tisza in Szapary, dasi so imeli i večino i zaslombo v kroni. Nadalje priporoča Szilagyi večini, naj ne zlorablja svoje moči za to, da dovoli vladu izvenzakonito vodstvo državnih poslov, ampak naj se približa opoziciji s tem, da zavri že Tisza in da ne pritiska več pri volejih. Opozicija mora dobiti zaupanje v vlado ter mora verjeti, da se obljube resno izpolnijo. Razen tega pisma je Szilagyi naklonil svojim volilcem še velik govor v Požunu, kjer je bil sijajno sprejet. Govornik se je izrekel odločno proti kršenju ustave z že Tisza ter izjavil, da ostane navzlic vsemu še člen liberalne stranke.

Iz Srbije. Dočim zatrjujejo oficirski listi, da je v Srbiji vse v najlepšem redu, poročajo zagrebški listi, zlasti „Agramer Tagblatt“ vedno in vedno kaj novega, kar naj bi dokazalo, da se v Srbiji nekaj resnega in nevarnega pripravlja. V zadnjem dopisu iz Belgrade se poroča, da misli vrla milice razrožiti. Ljudje imajo erarične puške doma, da so pripravljeni vedno na boj. Ker pa se javlja moj nižjimi sloji velika razburjenost ter je zlasti v zahodnjih gorskih okrajih ljudstvo jako nezadovoljno, se vrla boji ustaje. Oficirski časopisi trdijo, da delajo nemir le Črnogorci in Karagjorgjevičevi agitatorji, kar pa ni res. Istina je, da se začenja narod zavedati, da je Milan izvor skoraj vseh nesreč, in oglaša se vedno pogosteje klic: „Milan, odlazi!“ — Novi finančni minister, Vukašin Petrović, se je zavezal, da dobi v inozemstvu posojilo ter da poplača Milanove dolgove. Da bi se mu to posrečilo želi vsakdo, a ne verjamem nihče.

Božični nagovor papeža. Kakor vsako leto je imel tudi letos papež, ki je prav zdrav, svoj običajni božični nagovor na kardinala. Spominjal se je žalostnih dogodkov v minolem letu ter izrazil svoje veselje nad tem, da se Evropa zdroži v uničenje anarhizma. To pa se popolnoma doseže le tedaj, ako se poskrbi, za pravo moralno narodov. Glede cerkve v Italiji se je izrekil jako nezadovoljno. Vrla ji dela težave, omejuje papežev vpliv ter preganja katoliško časopisje. Klerusu se grozi, dasi je najbolj oddaljen vsakateremu prekučstvu. Navzlic temu pa ostane klerus zvez do sedanjam svojim načelom ter pridobiva čim več lajkov v svojo sredo.

Afera Dreyfus-Picquart. V zadnji ministrske seji je sporočil francoski justični minister, Lebrun predsedniku Dupuyu in vojnemu ministru Freycinetu svoja posvetovanja s predsednikom kazenske kamore kasacijskega dvora, Lelwom o garancijah, s katerimi naj bi se izročil sodišču „tajni dossier“ v zadevi Dreyfusa. Listi javljajo, da mora odvetnik Mornard absolutno jamčiti za diskretnost gospa Dreyfuseve. Mornard je jamstvo prevzel. Dupuy, predsednik ministerstva, bo te dni zaslišan kot priča pred kasacijskim dvorom. — V „Petite République“ piše znani voditelj francoskih socialistov, Jaures, da je v „tajnem dossierju“ res neko pismo cesarja Viljema, a to je ponarejeno. Jaures zahteva, da se zasliši tudi Hanotaux kot priča.

Spanski ministeri predsednik. 72letni Mateo Sagasta je tako bolan. Njegova izguba bi bila za Španijo v sedanjih prekritičnih časih nenačomerna, kajti Španija nima moža, ki bi se mogel meriti s Sagasto, kateri pozna svoje rojake in zgodovino, moč in potrebe svoje domovine kakor nihče drugi. V zadnjem času se mu je posrečilo pridobiti za vrla liberalno stranko celo največja puntarja, generala Weylerja in Romera Robleda. Karlisti so

se mej seboj sprli ter se razcepili v Karliste in Jajmiste, kar je precej zasluga Sagaste.

Poziv

slikarjem, slikaricam, kiparjem, risarjem in arhitektom slovenskim!

Vkljub neugodnim razmeram, v katerih živi naš narod še dandanes, napredovali smo na prosvetnem polju kolikor toliko. Napredovali smo iz svojih močij.

Književnost slovenska izza Prešerna vendar že ni več naivno jecljanje, ampak postaja izraz ostro občrtanih individualnostij, razodetje samostalno mislečih in čutečih duhov.

Glasba naša si pridobiva ugleda tudi izven tesnih slovenskih mej. Naapevi naši so se udomačili pri vseh naših bratih na severu in na jugu, pesem naša ugaja zbok miline svoje tudi tujcem ...

Stoletje naše, znamenito 19. stoletje, se nagiblje h koncu svojemu in kmalu zatone. In ko bodo posamezni delavci na polju naše narodne prosvete polagali domači zgodovini račun o tem, kaj so dovršili v tem minulem veku, ko stopijo slovenski umetniki pred sodni stol, ko bodo naši tovariši: pisatelji, pesniki in glasbeniki kazali na plodove svojega uma in muze svoje — kaj porečemo takrat mi kiparji, slikarji in slikarice ter arhitekti slovenski?

Slovanstvu v celoti, kot takemu, se seveda ne more očitati, da nima slavnih slikarjev, kiparjev, risarjev in arhitektov. Ima jih, in slava in veljava naših bratov je naravno tudi naša slava. Toda naša ožja domovina, ostali izobraženi svet — ta dva bi rada vedela, nimamo li mi Slovenci kot taki kaj svojih upodabljalajočih umetnikov in umetnic!

Častiti tovariši in tovarišice po čopiču, dletu in risalu!

Pokažimo se rojakom svojim, pokažimo se bratom našim in ostalem izobraženemu svetu v prihodnjem letu jedenkrat skupno!

Pokažimo plodove svojega duha in svojih dlanij! Razstavimo v središču vseh Slovencev, v beli Ljubljani, svoje umotvore na ogled!

Priredimo prvo slovensko umetniško razstavo!

Saj smo že ustvarili vsaki v svoji stroki, vsaki v svojem žanru nekaj takih rečij, ki so vredne, da jih ljudje vidijo, da jih vidijo lajki in finočutni umetniški kritiki.

Svet naj se prepriča na svoje oči, da zna tudi Slovenec v roki držati dletu in kist; naj se prepriča, da imamo tudi mi nekaj svojih kipov in svojih slik, risb ter nekaj svoje arhitekture! Zato nameravamo napraviti prvo domačo umetniško razstavo.

Gotovo boste, dragi tovariši in tovarišice po umetnosti, odobrili mojo nakano, gotovo boste z veseljem pozdravili idejo prve umetniške izložbe! Saj s tako razstavo pokažemo in dokazemo, da eksistujemo tudi mi; dokazemo, da nismo rok križem držali ali samo tujcem tlako delali; dokazemo, da spoštujemo sami svojo umetnost, dokazemo, da smo tudi mi Slovenci — moderni.

Ne bo nas sram svojih otrok, svojih umotvorov. Zavedamo se svojega poklica, čeprav prepustimo objektivno sodbo mirne vesti vsem, ki bodo počastili našo razstavo z obiskom!

Taka razstava pa našo samozavest povzdigne še bolj; razstava nas, če prav smo razkropljeni po svetu, zedini v kolegijalni slogi in ljubezni; na razstavi se seznanimo tudi osebno med seboj, saj, dasi ustvarjam vsaki za-se, dasi črpa vsaki umetnik iz svoje individualnosti, vendar imamo vsi jedno veličastno boginjo — umetnost! In vsi ljubimo isto svojo domovino, in isti narod svoj! ...

Nameravana razstava povzdigne pa tudi naš narodni ugled, poviša našo narodno čast. Na razstavi se brez dvoma požlahtni estetiški okus našega ljudstva in se razširi med masami zanimanje za umetnost. Umetniška razstava vspodbudi marsikateri speči talent, da se potem posveti našim umetnostim ...

Lotimo se torej resno tega prvega poskusa! Na delo, častiti kolegi in koleginje!

Naša bela Ljubljana nas sprejme pod svojo streho. Prostori za razstavo dobimo lepe in

primerne. Ponosen sem in srečen, da imam to zagotovilo že v rokah. Gospod Ivan Hribar, župan ljubljanski, kateremu sem se že poklonil, je drage volje prevzel častno predsedništvo odboru, ki se sestavi svoj čas v ta namen.

Ker se, kakor rečeno, naša prva slovenska umetniška razstava ne more nikjer drugje častno in dostenjno izvršiti, nego v Ljubljani, in ker bivam stalno v Ljubljani, postavl sem se začasno na čelo celi akciji za prireditev naše razstave.

Zato izdajam od tod ta poziv.

Prosim Vas, vse čislane tovariše kiparje, slikarje in slikarice, risarje in arhitekte slovenske, pa naj živite kjer si budi, da mi blagovolite priti na pomoč s Svojimi nasveti in predlogi. Prosim Vas, da mi naznante čim prej mogoče koliko in kaj bi kateri izmed Vas hotel razstaviti.

Razstaviti se sme vsaki umotvor, samo da je res umotvor, pa naj bode snov posvetna ali religiozna, pa naj pripada dotični umetnik tej ali oni smeri umetniški...

Razstaviti, to je na razstavo pošiljati se smejo seveda le samostojna (ne pa morda pod učiteljskim nadzorstvom izvršena) dela.

Nameravana razstava bi se vršila ali otvrla v jeseni l. 1899.

Cenjenih dopisov pričakuje ter se Vam priporoča s kolegjalnim pozdravom udani

Alojz Gangl,

akademski kipar in profesor na c. kr. obrtni šoli v Ljubljani.

Ljubljana, na Sveti večer 1898.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 24 decembra.

— (Posledice nesloga) V popolnoma slovenskem okraju na Kranjskem je izraznjeno notarsko mesto. Naravno in ob sibi umljivo bi bilo, da dobi to mesto Slovenec, mož, ki ne zna samo slovenski uradovati, ampak je tudi slovenskega mišljenja, ker le tak mož je v stanu, biti resničen prijatelj in svetovalec izključno slovenskega prebivalstva dotičnega okraja. Ali ker se nam zdi naravno in pravično in kar velja za Nemce in za Labe v celi naši državi, to naj za nas Slovence ne velja! Notarska zbornica je za dotično razpisano mesto predlagala I. loco slovenskega kandidata in II. loco tudi slovenskega kandidata. Oba kandidata sta vrla rodoljuba in izborno kvalificirana, razloček mej njima je le ta, da ima I. loco predlagani kandidat dve leti daljšo praksjo kakor II. loco predlagani. Toda slavno c. kr. deželno sodišče v Ljubljani se je postavilo na drugo stališče ter je neki soglasno (!) — torej tudi s slovenskimi glasovi? — sklenilo, predlagati primo loco za popolnoma slovenski okraj nemškega nacionalca, kateri ne zna slovenski uradovati. Še več! Govori se, da je neki višji funkcionar tega kandidata še posebno priporočal na merodajnem mestu, in da se je pravočodnemu ministru dopovedalo, da je nemško nacionalni kandidat slovenskega jezika popolnoma zmogen. Minister je vsled tega prišel v veliko zadrgo in bi se bil bržas ravnal po nasvetu slovenskih poslancev, ko bi ti postopal spoznumno in dogovorno. Tega pa mej njimi menda ni dosegli. Pošteno in pravilno bi bilo, da so se slovenski poslanci ravnali po predlogu notarske zbornice, ali da so se vsaj domenili, katerega izmej predlaganih kandidatov priporočé ministru. A dočim so se jedni držali sklepa notarske zbornice in se ravnali po tej direktivi, so nekateri poslanci nasprotne nam stranke skrivaj delali za drugega kandidata. In sedaj minister ni vedel, komu naj ustrez, a da se nikomur ne zameri, se je odločil, da imenuje — nemškega nacionalca za notarja v popolnoma slovenskem okraju, češ, — „slovenskim poslancem ni mogoče ustreči, ker vsak kaj drugega zahteva“. Za danes beležimo samo suho dejstvo, ker zadnja beseda v tej stvari še ni izrecena in ker še vedno pričakujemo, da bo pravosodno ministerstvo uvaževalo resnične razmere in za s'overski okraj imenovalo slovenskega notarja in ne jezikovno nesposobnega nemškega nacionalca. Ako se naše upanje ne izpolni, govorili bomo še o stvari; za danes izjavljamo le, da bi imenovanje nemškega nacionalca za slovenski okraj smatral slovenski narod za provokacijo, da, za udarec v obraz, na kateri bo znal primerno reagirati.

— (Občinski svet) je imel včeraj zvečer sejo, v kateri je dognal razpravo o proračunu in rešil nekateri druge zadave. Obširnejše poročilo priobčimo po praznikih. Pri razpravi o proračunu je obč. svet Žužek s krepkimi besedami ožigosal počenjanje nemškonacionalnih profesorjev na realki, zlasti počenjanje prof. dr. Binderja in je obč. svet na njegov nasvet sklenil, pritožiti se radi teh razmer na realki naravnost pri naučnem ministerstvu. Mej proračunskimi postavkami se nahajajo tudi podpore raznim kulturnim napravam in zavodom. Obč. svet je mej drugim dovolil: „Glasbeni Matici“ 1200 gl., „Narodni šoli“ 200 gl., „Dramatičnemu društvu“ 6000 gold., „Filharmoničnemu društvu“ 200 gold., „Družbi sv. Cirila in Metoda“ 500 gl., društvu „Radogoj“ 350 gl., „Slovenskemu plavinskomu društvu“ 300 gl., dijaški mizi na vseučilišču v Gradcu 50 gl., „Matici Slovenski“ za izdajo stenskega zemljevida 300 gl., društvu „Gospodinjska šola“ 300 gl., podpornemu društvu na češkem vseučilišču v Pragi 100 gl., društvu „Šolski dom“ v Gorici 100 gl., „Dramatičnemu društvu“ v plačilo dolgov 500 gl. in za muzej slovenskega in hrvatskega učiteljstva 200 gl. — in je sklenil ustaviti poseben zaklad za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani ter dovoliti zanj 50.000 gl., katera svota se razdeli na 10 let. Prvi obrok 5000 gl. je postavljen v proračun za prihodnje leto. Razen proračuna je obč. svet rešil še nekaj drugih zadev, izmej katerih naj omenimo samo dve: sklenil je, zahtevati, naj se pri ljubljanskem prostovoljnem gospodarskem društvu uvede slovensko poveljevanje in naj se podaljšanje Gradšč od Rimskih cest na Mirje mej novimi Gorupovimi hišami imenuje dičnemu slovenskemu mestu na čast Gorupove ulice.

— (Osebne vesti) V sinočni tajni seji občinskega sveta ljubljanskega bili so imenovani in sicer: G. Ivan Robida policijskim komisarjem, g. Jernej Boltar magistratnim protokolistom, g. Pavel Skalé nadzornikom mestne klavnice, g. Janko Rajar oskrbnikom mestne klavnice, g. Albin Semen koncipistom, g. Ivan Zemljič stavbenim asistentom, g. Ivan Hribar blagajniškim oficijalom, g. Ivan Volk računskim oficijalom pri mestni elektrarni, g. Ivan Gutnik policijskim oficijalom, g. Franc Barlē pisarniškim oficijalom, g. Danilo Šapla računskim asistentom, g. Fran Teranin uslužbenim radzornikom, g. Friderik Košir kancelistom, g. Ivan Žerovnik drugim vodovodnim strojniki, g. Franc Švigelj konceptnim praktikantom in g. Anton Šušteršič računskim praktikantom. Imenovanje tržnega nadzornika ostalo je in suspenso. Pri mestni policiji bili so imenovani: Josip Herzog stražniškim vodjo, Franc Potokar nadzornikom, Eivard Ižanc, Josip Kocijančič in Franc Kurent stalnimi stražniki.

— (Repertoar slovenskega gledališča) Za sedaj so določene tele predstave: 26. t. m. „Marta“; 30. t. m. „Aida“; 1. januvarja popoldne „Matijček se ženi“, — zvečer „Stará pesem“ in „Ksenija“; 3. januvarja biblijska drama „Jožefovi bratje in Jožef v Egiptu“. Nadaljnje dnevi slovenskih predstav so: 6., 7., 10., 13., 15., 17., 19., 21., 24., 27., 29. in 31. Tekom januvarja pridejo na vrsto opere „Lohengrin“ (nova), „Rigoletto“ in „Faust“; izmej dram pa „Dolski župnik“ (Anzengruber), „Tri pare črevljev“ (burka s petjem) in izvirna narodna drama s petjem „Rokovnjači“.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi svoj Silvestrov večer v prostorih Koslerjeve pivovarne z tako zanimivim pevskim vzporedom, tomboho, saljivo pošto in plesom. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopina 20 kr. K obilni vdeležbi najljudneje vabi odbor. Društvo pristopil je g. Fr. H. Staré, pivovarnar v Mengšu, kot ustanovni člen z zneskom 25 gl., za kar se mu odbor tem potom iskreno zahvaljuje. Bog ga živi!

— (Pevsko društvo „Slavec“) naznanja svojim členom in prijateljem, da, ker mu ni bilo mogoče dobiti primernih prostorov za „Silvestroveselico“, priredi isto v manjšem obsegu dne 31. decembra (soboto) ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih pri „Virantu“ na sv. Jakoba trgu. Pristopajo členi in po njih vpeljani gostje. — Dne 5. februarja (mala pustna nedelja) pa bodo običajna „Slavčeva maskarada“ v „Narodnem domu“ in sicer pod naslovom „Prater v ljubljanskem Tiroli“. Ta maskarada bodo prirejena v velikem slogu in se je z predpripravami že sedaj pričelo.

— (Ožji odbor za prireditev jubilejske slavnosti) ljubljanske ljudskošolske mladine izreka črevljarski združi, ki je preskrbelo ceneno in solidno obutev, s katero so bili obdarovani ubožni učenci in siromaške učenke, iskreno zahvalo. Zlasti

zahvalja načelnika črevljarske zadruge, g. F. Tumco, ki si je mnogo prizadeval, da so bili naročeni črevlji tako dobro in pravočasno dogotovljeni. Črevljarsko zadružno smemo torej slavnemu občinstvu za take in jednake prilike najtoplejše priporočiti.

— (Slovensko planinsko društvo.) Odsek fotografov amateurjev „Slovenskega planinskega društva“, pozivuje vse svoje člene, da se blagovoljno udeležijo tekmovalnega slike za leto 1899. Planinske in pokrajinske slike, različne študije iz narave pa tudi portreti morajo biti izvršeni v dobi od 1. oktobra 1898. do 1. oktobra 1899. leta. Pogoje in podrobnosti navedeni odsek o pravem času.

— (Dijaške legitimacije.) Osebni odbor „Slovenskega planinskega društva“ je izdal to leto 100 dijaških legitimacij, s katerimi so imeli dijaški v naših kočah brezplačno prenočišče. Legitimacij je dal odbor 48 dijakom ljubljanske gimnazije, 8 kranjske, 4 ljubljanske realke, 8 ljubljanskega učiteljic, 2 ljubljanske pripravnice, 8 ljubljanske trgovinske šole, 20 dežkih šol in 8 vseučiliščnikom. Leto je društvo izdalо samo 46 legitimacij. To število jasno kaže, kako se čim dalje bolj zanimajo dijaški za turistiko.

— (Členom družbe sv. Cirila in Metoda) se javlja, da bo maša zadnica po ranjki gospa Ivanka Gutnikovi v tork 27. na rojstni in godovni dan in v petek dne 30. t. m. na obletnico smrti v župni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani, vesakirat ob polu 8. uri zjutraj.

— (Zima) Potihnil so slavospevi o mili jeseni in zima nastopila je še nekoliko dni pred astronomičnim terminom svoje vladarstvo. Da bodo imeli tudi božični prazniki svoj pravi značaj, pobabil je včeraj lahen sneg zemljo tulji v ravnini in in v belem svitu odsevata log in plan. Pozno je prišel letos prvi sneg in še zdaj ga je le toliko, kolikor ga je ravno treba za pravo stažo Božičnih dni.

— (Umrl) je v Tustanu pri Moravčah včeraj 23. t. m. zvečer g. Luka Pirnat. Ž njim zgubila je moravska dolina jednega najboljših svojih mož. Pokojnik bil je poštenjak v pravem pomenu besede; radi tega so ga pa tudi občani dvakrat volili svojim županom, in zadnja leta so mu zopet in zopet ponujali ta častni posel, katerega pa radi starosti ni sprejel. Let njegovega župovanja ljudje kar ne morejo pozabiti; vsaj se je pa tudi vselej in povsodi neutrašeno potegoval z njihove koristi in brezobzirno zastopal blagov svojega okraja. Ureslo njegovega delovanja je bila pravica: zanj se je boril vedno, ne glede na desno, ni na levo, in imel seveda radi tega prestati mnogo bojev. Na njegov grob smemo zapisati prelep besed: Pravico je ljubil. — Pogreb blagtega pokojnika se bo vršil sv. Štefana dan zjutraj ob 8. uri iz hiše žalosti, v Tustanu na pokopališče v Moravčah.

— (Odbor „Narodne čitalnice“ v Kranji) konstituiral se je za prihodnje društveno leto takole: Predsednik g. Vinko Majdič, podpredsednik g. Ferdinand Sajovic, tajnik g. Ivan Valenčič, blagajnik g. Ciril Pirc, knjižničar g. dr. Jakob Žmavc, gospodar g. dr. Jernej Tomšek, odbornik prof. g. Anton Stritfelj. Odbornikom namestniki so g. Alojzij Lavrenčič, Fran Luzzar in Janko Majdič.

— (Namesto naprej — nazaj!) V koroskem časopisu bo z novim letom precejšnja iz prememba. Škofova „Kärntner Zeitung“, ki je včasih, kadar se ji je ravno poljubilo, podpirala tudi Slovence, samo da si je ohramila slovenske naročnike, bo z 1. januvarjam začela izbjati letnikrat na teden namesto vsaki dan. — Nemškonacionalne Dobrnikove „Freie Stimme“ pa namesto trikrat dva krat. — Nemškutarski „Kmettski list“, ta volk v ovđi obleki, pa utegnje letotočni buji zimi (O joj!) zmrzniti. Umrl je baje že ta mesec za — sušico.

— (Koroški novičar) Bivši župan v St. Janžu, Štefan Krasnik, je te dni umrl. Dasi rodom Slovenec, je vendar vedno vlekel na nasprotno stran. De mortuis nil nisi bene, zato molčimo! — Nemški listi besnje, ker je izdal knezoškijski urad celovški, oziroma obnovil v cerkvenemu listu odlok c. kr. ministerstva notranjih zadev z dne 3. rožnika 1896 l., po katerem se izpisati iz matic (krstni, poročni in mrtvački listi) morajo vjemati popolnom z izvirnikom in se v pisavi ne sme ničesar prenarediti in dalje, da sme pri novih vpisih v matici stranka zahtevati, da se njeno ime pravilno slovensko vpiše. Slovenci, poslužujte se torej svojih pravic in pišite slovenska imena tudi slovensko! — Dne 14. t. m. je umrl v Hostičah brat ljubljanskega knezoškoфа dra. Jegliča. Bil je vnet Slovenec. Naj v miru počiva!

— (Regulacija goriških učiteljskih plač.) V sredo se snide deželni zbor goriški, in morda vstopijo vanj tudi slovenski poslanci. Znamenja vsaj kažejo, da se to zgodi. Ako opusti poslanci neplodno abstinenco, s katero niso ničesar dosegli — kajti če se je položaj premenil, nima abstinenco pri tem niti sence zasluge, ampak jedino le „Slovenska krčansko-narodna zveza“ — in ako se vrnejo v dež. zbor, je s tem storjen prvi korak za izboljšanje

učiteljskih plač. Mi smo že tega upanja veseli, saj od srca želimo da bi bilo božičnega veselja deležno tudi goriško učiteljstvo, saj želimo, da bi prišel dan radosti tudi temu učiteljstvu, ki danes strada z 240 gld., ker so gotovo imeli tudi betleemske pastirice, če ne še več. Zavzeli smo se za goriško učiteljstvo, na le kar smo sledili politični potrebi, ampak tudi svojemu sreču ter spoznanju, da je najboljša politika tista, ki ustavovi čvrsto in zadovoljno učiteljstvo. Rad našega potezanja za korist goriškega učiteljstva smo pretrpel mnogo zasramovanj, a odletela so od nas, kakor pesek od skale, in dasi so nas tudi sicer zvesti prijatelji kislo gledali, se nismo dali od našega prizadevanja odvratiti. Danes došla „Soča“, ki tudi naznana, da se utegnejo slovenski poslanci vrnati v dželn zbor, je v velikih skrbeh, da bi mi utegnili reklamirati svoj del za slug in zatrjuje že v naprej, da nimamo pri tem prav nobene zasluge. Mi se zdaj ne bomo prepričali s „Sočo“, koliko zaslug imamo. Kadar bo čas, bomo svoje zasluge dokazali, a tudi ko bi prav nobenih ne imeli, zadostovala bi nam zavest, da smo se borili za poštano in plemenito stvar, da smo se zavzemali za zatirane in zapušcene, in te zavesti nam ne vzemom že tako širokoustne deklamacije „Soče“. Največ zaslug na preobratu, kateri se šele napoveduje, a se še ni zgodil, ima vsekakor goriško učiteljstvo samo, in mi le želimo, da bi takšto odločno in neustrašno kakor sedaj za svojo življensko potrebo stalo tudi tedaj, kadar bude braniti novo šolo.

— (Proti državnemu policiji v Gradcu) Po roča se nam iz Grada: Včeraj je imel obč svet sejo. Nacionalec Karrer je strastno napadal državnemu policijo in predlagal, naj sklene obč svet, da ima samo župan pravico, v svrhu varstva javnega miru in reda poklicati vojaštvo na pomoč, sicer pa da ne sme vojaštvo nastopiti. Ta predlog je bil sprejet.

— (Nova skladba Fr. S. Vilharja) Pevsko društvo „Mercur“ v Zagrebu je pego pred kratkim najnovejšo delo našega odličnega rojaka skladatelja, to je veliko skladbo za orkester, moški zbor in bas solo, katero je zložil na dr. Iv. Zahora pod nazivom „Prognanik“. Ta skladba je pendant k „Bosanskemu korabljarju“, ki je pred nekaterimi leti dosegla tako veličasten uspeh, da je takrat starina hrvatskih skladateljev Kubanč od radosti objel Vilharja, in je tudi imela jako lep uspeh. Instrumentacija in glasbena karakterizacija je izvedena mojstersko in pripada Vilharju jedno iz prvih mest, kar se tiče invencije v narodnem hravskem duhu. Pesmi njegove so — kakor pravi „Vienac“ — iz katerega smo posneli te vrstice, pravi biser hrvatski. Naj bi tudi slovenska pevska društva segala po ti zanimivi novi skladbi!

— (Razglas) Razpisuje se mesto poštnega odpravnika na novo ustanovljenem c. kr. poštnem uradu na Vču, okraj Ljubljana proti pogodbi in kavci 200 gld., letna plača 150 gld. in uradni pavšal 40 gld. Prošnje v teknu treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

— (Raspisane službe) Mesto kancelijskega uradnika II. razreda, eventualno kancelista v Ljubljani ali pri kakem drugem okr. sodišču. Prošnje do 10. januvarja pri predsedstvu deželnega sodišča v Ljubljani. — Mesto finančnega komisarja pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani v IX., eventualno finančnega koncipista v X. čin. razredu. Prošnje do konca januvarja pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani. — Mesto kancelijskega uradnika II. razreda pri okr. sodišču v Celju, eventualno kje drugej. Prošnje do 16. januvarja pri predsedstvu okr. sodišča v Celju.

* (Ljubimec morilec.) 17letni kmetski sin Jakob Ecker v Riedu na Zgornjem Avstrijskem je imel ljubavno razmerje z deklo Freischläger. Razmerje ni ostalo brez posledic. Ker se je fant bal, da bo moral plačevati alimentacijo, je zvabil ljubico na polje ter jo ondi s kolom tako dolgo bil po glavi in telesu, da se ni več ganila. Potem ji je prezreal vrat. Načo je šel domov, si umil roke in šel mirno spati. Nesrečno deklo so našli na polju kmetje ter jo ponestli v bolnico, kjer je umrla, ne da bi se zavedla. Krav televnik, kateri so našli pri Eckerju, je bil dokaz njegove krivde. Obsojen je bil v 12letno ječo.

* (Požar v cirkusu.) V Botošanju v Rumuniji gostuje velika cirkuska družba Hüttemann. Dne 19. decembra ponoči je nastal v malem hlevu poleg cirkusa požar. V hlevu so bili 4 žrebc, 3 dresirani psi in 3 hlapci. Ogenj se je razširil tako naglo, da so zgoreli vsi. Cirkus in veliki hlev s 40 konji so rešili.

* (Majhne ženske noge se iščejo!) „Weltblatt“ poroča, da se trdi, da ima newyorska igralka Nelly Webb najmanjše nogice. Čreveljček njen je sam 12', cm dolg. „Weltblatt“ meni, da bi se dobile na Dunaju ženske, ki imajo že manjše noge ter pozivlja vse Dunajčanke, naj javijo uredništvo, če poznajo kako novo Pepeljko, ki je stara že 16 let in ki ima manjše noge kakor ameriška igralka. Dotična Dunajčanka postane vsekakor „slavna“,

kajti „Weltblatt“ hoče v 100.000 eksemplarjih razširiti sliko njenega obraza in sliko njene noge. Oboje v naravni velikosti.

* (Moža umorila) Bogati posestnik Iv. Edelmann se je zaljubil v najlepše dekle v Lugošu. Ker pa je dekle odbilo, bi bil od žalosti skoraj zblaznil. Prosil in silil je dekleta tako dolgo, da se mu je končno vendarle udalo za ženo. Toda Edelmann ni bil srečen, da je imel zares prekrasno soprog. postal je kmalu strašno ljubosumen, kajti vse moštvo je norelo za njegovo ženo. Začel je pitij in v pisanosti je celo tepel svoj nekdanji vzor. Žena je imela pri svojem možu cel pekel, zato je sklenila da moža umori. Najela je za 100 gld. domačega kočijaža, ki je gospodarja s sekro ubil. Toda izvedelo se je vse. 18letna žena je bila obsojena te dni v 6letno kočijaž pa v 15letno ječo.

* (Dvojob brivcev) Nedavno sta v Londonu tekmovala brivcev, Lah in Anglež, kateri izvršuje urnejše svoj posel. Ponudilo se jima je dvajset bradačev za žrtve tega tekmovanja. Lah je obril prvi šest mož v 4 minutah, 33 sekundah, Anglež pa je obril drugo šestorico v 3 minutah, 54 sekundah. Zmagal je torej Anglež. Toda Lah je obril jednega bradača v 35 sekundah, česar njegov nasprotnik ni mogel izvršiti in s tem se je tolažl.

* (Strašna eksplozija) V Shanghaiju se je včgala zalog smodnika sred kineškega tabora. Prav tem je bilo ubitih baje 3000 vojakov. Tudi francoski in ameriški misijon je bil poškodovan. Evropski ni bil ubit noben.

Darila:

Uredništvo našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Fr. Hrašovec, c. kr. okrajni sodnik v pok. v Gradeu 139 krov, kot jubilejski dar nabral s pomočjo narodne obitelji Zabrebove; darovali so gg.: dr. baron Kraus, dr. Fr. Žižek, dr. Vr. . . . vsak po 10 krov; Kaspar 6 krov; Hauptmann, dr. Klasinc, Skočir, dr. Ipavec, Gustav Dolenc, Šoklič, gospa Prus, gospa Zabred in Hrašovec, nabiratelj, vsak po 4 krovne; Ljubša 3 krovne; dr. Strekelj, Železinger, dr. Simon Šubic, Reich, Čadež, Polaneč, Vouk, Vrbnjak, Lončar, Majer, Dolžan, Doleč, dr. vitez Bleiweis Trstenški, dr. Kristan, dr. Seraec, dr. Kac, Mikl, Rojnik, Papež, Pučko, Kovačič, Schocher, Šmauc, Marčič, Pavlin, Trobec, Čizel, Kolarič, gospa Haderer, gospica Gomilšek, vsak po 2 krovne; Sadnikar, Albrecht, gospa Rebek, gospa Spalek, vsak po 1 krovno. — V Ivanjem Selu nabrala Kriša 9 krov, katere so darovali gg.: P. J., rodoljubni hrvatski dubovnik 2 krov; J. Benedek, P. Repič, J. Šiberl, gospa Lina Gatsch, J. Mankoč, Miro Domičelj in Rast, stari vojak, vsak po 1 krovno. — G. Magda Pezdič, blagajničarica ženske podružnice v Črnomlju jubilejski dar 60 krov, kot čisti dohodek zabavnega večera 18 t. m. — G. Fraujo Jurca, trgovec in veleposestnik v Postojni kot „Božični dar“ 20 krov. — Skupaj 228 krov. — Živelj rodoljubni nabiralci in nabiralke in vsi darovalci! Da bi jih povsod prav marljivo posnemali!

Knjizevnost.

Povesti. Spisal dr. Ivan Tavčar. — III. zvezek. — V Ljubljani. Založil pisatelj Tiskala Ig. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg. 1898 — Ta 311 strani obsežajoči zvezek obsega dva velika spisa: zgodovinsko novelo Ivan Soince, ki je izhajala 1. 1885. in 1886 v „Slovanu“, ter zgodovinsko podobo Grajski pisar, ki je izšla 1. 1889. v „Ljubljanskem Zvonu“. — Za Božič in novo leto ni pimernejšega književnega darila kakor ta prekrasni zvezek. Obe povesti se vršita na slovenskih tleh v časih romantične ter sta prava bisera mej dr. Tavčarjevimi spisi. Tudi o tem zvezku prenesemo v listku daljše poročilo, za danes vse tri zvezke Tavčarjevih povestij, ki so mej najpopolnejšimi v Slovencih, znova prav toplo priporočamo. Tiskarna Kleinmayer Bamberg se je izkazala — kakor vselej — tudi to pot ter izdala zvezek v vsakem oziru zares v najokusnejši obliki. „Povesti“ dr. Tavčarja so pač najelegantnejše mej vsemi slovenskimi knjigami. Cena 2 gld. 50 kr.

— Društvo sv. Jeronima knjige za leto 1898 so došle ljubljansku poverjeništvu, ki jih posredovanjem gosp. I. Bonača razpošlje tukajšnjim maloštevilnim členom — dosmrtniku je 17. letnikov samo 7. Društvo sv. Jeronima izvršuje pri Hrvatih isto ulogo, kakor pri nas družba sv. Mohorja. Letošnjim, ravnokar izšlim knjigam je vsebina tako izbrava. Koledar „Danica“ za 1. 1899, natisnjeno v 48 000 izvodih, objavlja poleg krajsih povestij tudi članke, mej drugim o 60letnem mašnem jubileju prevzv. dijakovskega škofa Josipa Jurija Strossmayerja, o banu Jelačiću, o zagrebškem škofu Borkoviću. Okrašen je ta izborni urejevi koledar z mnogimi slikami. Za „Danico“ najobširnejša letošnja svetojeronska knjiga je dra. Josipa Pazmana „Život bl. djevice Marije“ I. del. Najzanimivejša pa je brez dvoma knjiga, ki jo je napisal svetojeronskim členom J. Gollner: „Stari Slaveni“. Tu razkriva pisatelj preprostemu načinu zanimivo sliko življenja, običajev in vere naših poganskih pradedov. Začeta pisatelja Osman Azis sta v četrti letošnji društveni knjigi podala šest lepih „Priповijesti iz bosanskoga života“.

Omeniti treba še pete knjizice: „Domae ljekarne“, ki jo je po Kneippovih skušnjah spisal učitelj Škander Horvat. — Pet knjig, obsegajočih 45 tiskanih pol. dobi letos vsak člen svetojeronskega društva. Letoina znaša samo 50 kr. Kdo boč postati dosmrtni člen, plača jedenkrat za vselej 5 for. Člene za 1. 1899. sprejema tukajšnji društveni poverjenik župnik g. Iv. Vrhovnik ali pa njegov pooblaščenec g. knjigovezec in trgovec Ivan Bonč.

Telefonična in brzjavna poročila

Dunaj 24. decembra. Soprot ministerstva predsednika, grofinja Ana Marja Thun, rojena princezinja Schwarzenberg, je danes ob 4. uri zjutraj umrla. Pokojnica, ki je bila bolna na ledvicah, je še danes teden delala vse priprave za Božič. Rodila se je leta 1854, poročila se je z grofom Thunom leta 1874. Češki poslanec dr. Frid. Schwarzenberg je pokojničin brat.

Dunaj 24. decembra. Finančni minister dr. Kaizl je bil včeraj v posebni avdijenci pri cesarju.

Dunaj 24. decembra. Cesar se je danes dopoldne ob 9. uri odpeljal v Walsee k nadvojvodini Mariji Valeriji, dne 26. t. m. pa se odpelje na lov v Eisenerz.

Dunaj 24. decembra. Steinwender razglaša, da se v Beljaku ni vršil shod volilcev, ampak javen shod, katerega se je vdeležilo največ nevolilcev, dalje da sploh ni bila sprejeta nobena resolucija in da on ni rekel „rajši postanem Slovenec ali socijalni demokrat, kakor nemški radikal“ nego da je rekел „prej postanem še Slovenec ali socijalni demokrat, kakor nemški radikal“. — Iz nemškonsocijalnega vira se poroča, da se pojasmni položaj na volilskih shodih meseca je nuvarja in da hoče Steinwender odložiti mandat, ake se večina volilcev ne izreče proti terorizmu graškega vodstva nemških nacij nalcev. „Ostdeutsche Rundschau“ pravi danes: Steinwender je volil. Njegova, proti nemškim nacionalcem naprjena izjava je taka, da se mora o njej izreči vodstvo nemške nacionalne stranke, sicer pa pride kmalu dan, ko bodo imeli volilci voliti.

Dunaj 24. decembra. V poučenih političnih krogih se zatrjuje, da se je Banfi v svoji avdijenci pri cesarju prepričal, da slej kakor prej uživa popolno zaupanje krone.

Trst 24. decembra. Okrajno glavarstvo v Kopru je sistiralo sklep koprskega obč. zastopa proti hrvatski gimnaziji v Pazinu.

Praga 24. decembra. „Národní Listy“ poročajo, da je naučni minister grof Bylandt-Reith izdal poseben ukaz deželnemu šolskemu svetu v Šleziji glede jezikovne uredbe šlezijskih ljudskih šol.

Varšava 24 decembra. Odkritje Mickiewicza ega spomenika se je vršilo točno po programu, a brez vsakega šuma in brez vsega večjega pojava. Vladala je občna tihota in slavnost je bila nakrat končana. Genralni guverner, knez Imeretinski, se slavnosti ni udeležil.

Varšava 24. decembra. Osebni vlak iz Moskve v Varšavo je pri postaji Bojari trčil s tovornim vlakom. Oseni wagonov je bilo zdrobljenih, 5 oseb je bilo ubitih, 13 pa ranjenih.

Zagreb 24. decembra. V kavarni pri Avstrijskem cesarju je sinoči deželnemu poslanec dr. Ludovik Schwarz, pristaš madžarske večine, napadel urednika „Domovine“ in ga s pestjo vdaril v obraz, potem pa nekatere načočnike pozval za priče, da ga je dejanski napadel. Vzrok renkontru so bili napadi v „Domovini“ na čast dr. Schwarza kot odvetnika.

Budimpešta 24. decembra. Poslanska zbornica ima tri dni počitnice. Opozicija pripravlja za torko nekaj posebnega, ker je svoje pristaše nujno pozvala, naj se udeleže seje polnoštevilno.

Budimpešta 24. decembra. „Magyar Ország“ javlja, da je odbor veleobčine Batthonya sklenil ukazati svojim organom, da začenši s 1. januarem ne smejo več izterjavati državnih davkov, ako dotlej parlament ne sklene bud-

geta. Občinski odbor je to sklenil z vsemi proti trem glasom.

Budimpešta 24. decembra. Opozicijo-nalni listi proglašajo danes, da je absolutno izključena rešitev krize, dokler je Banffy na krmilu, kakor je izklučna vsaka transakcija ž njim. Vsi listi sodijo, da se bivši predsednik poslanske zbornice, Szilagy, postavi na čelo z jednjem opozicionalnim strankam, da str-moglavni Baťffya in upajo, da prevzame vlogo provizorno ministerstvo s Fejervaryjem ali Daranyjem na čelu. Petafje ministerstva notranjih del prevzame člen Apponyeve narodne stranke. Čim to ministerstvo izposluje budgetni in nagodbeni provizorij, se nadomesti z novim, ki razpusti državni zbor in razpiše nove volitve, za katerih čistost je jamčil narodni stranki pripadajoči minister notranjih del.

Budimpešta 24. decembra. Danes je bil izplačan iz državne blagajne prvi znesek na račun nedovoljenega budžeta. Navada je, da dobe uradniki državnega zbora novoletne nagrade že v Božiču, a na račun prihodnjega leta. Predsednik Madarasz se je dolgo branil podpisati nakaznice, povdarjajoč, da je to flagrantno kršenje ustavnosti, a se je naposled le udal.

Budimpešta 24. decembra. Sinoč se je sešlo 27 členov vladne liberalne stranke, ki so vsi podpisali lex Tisza, z liberalnimi dissidenti in zaupnik narodne stranke na posvetovanje, na katerem so sklenili, da se ločijo od liberalne stranke in vstanove novo stranko, kateri pristopi, kakor upajo, še več drugih členov vladne večine.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dà tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-evo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujejoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo uplya na mišice in živek krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelom. Steklonica 90 kr. Po poznem povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati.

Priloga našega današnjega lista kaže č. bralcem spremno in slikovito aranžirani originalni zavoj Kathreinove Kneippove-sladne kave. Toli prljubljeni in splošno porabljeni fabrikat se more in sme kupovati le v takih originalnih zavojih, ter je paziti, da se ne goljufa s ponare enim izdelek, ki se prodajajo odprto, a nimajo velikih dobrok pristne sladne kave. Opazujmo na originalni dialog na zadnji strani lista o „spreobrnitvi“!

Lekarnika Bradyja, „Zelodčne kapljice“, znane tudi z imenom „Marijacelske zelodčne kapljice“, uživajo radi svojega izvrstnega, zdravilnega in krepilnega uspeha vedno večjo prljubljenost. Dobiti jih je v vsaki lekarni. Svojim č. bralcem priporočamo, da pri narocitvah natanko pazijo na varstveno znamko in podpis (glej sliko meje inserati!), ki sta na vsaki steklenici.

Poslano*)

Odgovor na poslano, lastnika tvrdke M. Pakič, natisnjeno v „Slov. Narodu“ št. 293

Ne čutim potrebe kazati svoje biografije in zadostuje naj če povem da sem Ribničan, da sem mladih nog vajan in da sem se izučil proučati „suhu robo.“

Če sem kedaj prodal kanc vina in se nisem učil izdelovati žajce, menda ni greh.

Svoje trgo-ine nisem prevzel od blagega rodoljuba in zato se ne dičim z njegovimi zaslugami in kolajami.

Ustanovil sem sam iz človekoljubljiva trgovino, da kupujem in prodajam solidne domače lesne izdeleke pa, da pri tem kaj zaslužim, ne da bi prej provociral sklep korporacije, ki bi mi vže naprej zagotovila za kupcijo ugoden prostor.

Parlementarec dosedaj nisem in radi tega mi ni bilo treba zapuščati posvetovalno dvoranje.

Radi tega pa tudi zavračam lastnost arogance gospoda tekmeču kot izkušenemu politiku, ki misli, da uplya prisotnost moje malenkosti na sklepe mestnih odbora in.

Jaz si tega nisem domišljaval, pač pa sem vedno zaupal razsodnosti gospodov mestnih svetovalcev in njim zaupam sedaj še toliko bolj, ker priznava gospod tekmeč sam, da so mu razodeli: „Menil sem, da je Vam, ker se niste nič brigali, vse jedno, kje naj stoji Vaša baraka tukaj ali kje drugod.“

Poslužuoč se vsakemu državljanu dovoljene pravice, sem res šel k seji, v kateri se je reševala moja prošnja, da se mi dovoli prostor za barako — zanimala me je rešitev, ker sem bil brez strehe.

Postavil sem potem navadno lesenjačo ko nisem smatral primirno v sili in potrebi gledati na krasen slog, ampak le na to, da se súha roba na suho spravi.

Briglo me pa ni, da je zidal gospod Rohrmann licho barako na skritem* ce prav od povsod vidnem prostoru, ob kateri je, kakor sam pravi, hodilo vse občinstvo, da si je trgal obleko in lomilo dženike in kamor se je stekala voda, da je súha roba mokra postala.

No sedaj bo gospod Rohrmann zadovoljen, saj je dobil v novi mestanski palati dve peodatnici a jaz nobene.

Bog mu daj srečo, jaz mu je ne zavidam.

Stem zaključujem vsako nadaljnjo polemiko z gospodom lastnikom Pakičeve tvrdke ter ne jokam in ne stokam, ampak prepričam dobiti volji slav. občinstva, kje si nabavlja „suhu robo.“

V Ljubljani, dne 24. decembra 1898.

Matko Arko.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Zahvala.

Podpisani odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Črnomlju šteje se v prijetno dolžnost zahvaliti se v prvi vrsti sl. občinstvu, ki se je tako poštovano odzvalo povabilu na zabavni večer, nadalje vsem onim, ki so pri večeru izvolili sodelovati, pred vsem g. sodnemu pristavu Toporišu, častitim damam in gospodom. Bog plati!

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Črnomlju.

Štev. 39 **Odežno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 901

Začetna vstopnina!

V ponedeljek, 26. decembra 1898.

Marta ali semenj v Richmondu.

Romantično-komična opera v 4 dejanjih. Spisal W. Friedrich. Uglasbil Fr. pl. Flotov. Preložil A. Funtek. Kapelnik gosp. Hilarij Benšek. Režiser gosp. Josip Nolli.

Slagajnica se odpre ob 7. ur. Začetek ob 1/8. ur. Konec ob 10. ur.

Pri predstavi sodeluje orkester c. in kr. pespolka št. 27.

V petek, dne 30. decembra 1898: „Aida“. Opera.

Iz uradnega lista.

Izvršilne mil. ekskusiivne dražbe: Marije Stražičar, zemljišče vlož. štev. 31, kat. obč. Kreuencu, cenjeno 678 gld. 19 kr., dne 29. decembra v Cirknici.

Zemljišče vlož. štev. 406, kat. obč. Planina in št. 319, k. o. Sturje, cenjeno 1434 gld. in 200 gld., dne 29. decembra v Vipavi.

Zemljišče vlož. štev. 3, kat. obč. Griže, cenjena 2817 gld., dne 30. decembra v Vipavi.

Urša Hren zemljišče vlož. štev. 43, kat. obč. Zagorica, cenjeno 1283 gld., dne 30. decembra v Velikih Laščah.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306,2 m.

December	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
23.	9. zvečer	748,4	-18	sl. jvzh.	sneg	
24.	7. zjutraj	749,5	-20	sl. jjvh.	oblačno	0,7
	2. popol.	750,0	-8	sr. jvzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura -19°, za 05° nad normalom.

Dunajska borza

dne 24. decembra 1898.

skupni državni dolg v notah	101 gld. 20 kr.
skupni državni dolg v srebru	101 " 15 "
Avstrijska zlata renta	120 " 85 "
Avstrijska kronška renta 4%	101 " 60 "
Ogerska zlata renta 4%	119 " 90 "
Ogerska kronška renta 4%	97 " 65 "
Avtro-egerske bančne delnice	952 " 30 "
Kreditne delnice	380 " 50 "
London vista	120 " 50 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 " 80 "
10 mark	11 " 80 "
10 frankov	9 " 55/4
talijanski bankovci	44 " 25 "
1 kr. cekini	6 " 70 "

Potrtim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš izkreno ljubljeni, nepozabni soprog in oče, gospod

Luka Pirnat

posestnik

po dolgi in mučni bolezni, danes ob polu 10. uri po noti izdihnil blago svojo dušo v 74. letu svoje dobe, previden s tolažili svete vere.

Truplo nepozabnega pokojnika bo prenešeno v ponedeljek, dne 26. t. m., ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti, Tustan št. 1 v Moravču in ondi ob 9. uri položeno k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

Tustan, 23. grudna 1897.

Ana Pirnat roj. Resnik, soproga, Makso, Anton, Janko, Helena, Matilda, Reza, otroci. 2011)

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze odkritorskega sožalja, katero mi je v veliko tolažbo ob smrti moje ne-pozabljene stare matere (2008)

Uršule Zajec roj. Zajec

izrekam tem potom vsem, ki so prišli od blizu in daleč k pogrebu, svojo najsrčnejšo zahvalo, posebno se še zahvaljujem prečastitemu g. župniku Martinu Malenšeku za tolažbo v dolgotrajnej bolezni, gospodu županu Šmarškemu Jos. Ogorec, ki je prišel s svojimi občani iz Šap in Šmarja k pogrebu, nadalje častitim odbornicam in odbornikom in članom vseh treh podružnic družbe sv. Cirila in Metoda, kakor tudi vsem, ki so mesto vencev darovali v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani dne 24. decembra 1898.

Helena Baudek

Umrl so v Ljubljani:

21. decembra: Marija Čemažar, delavka, 47 let, Poljanska cesta št. 47, legar.

V hiralnici:

20. decembra: Angela Terezija Rakar, usmiljenka, 34 let, jetika.

22. decembra: Ivan Godec, kajzarjev sin, 24 let, božast.

V deželnih bolnič:

20. decembra: Martin Bregar, klepar, 19 let, jetika.

21. decembra: Rozalija Romboni, gostija, 68 let, pljučnica.

(1-4) Pri otročjih boleznih IV.

potrebujejo se često kislina preganjača sredstva in zato opazijo zdravnički za radi mitega uplivanja svojega na

**MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
KISELINE**

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, ždrofelinah, pri krvoti, otekanji člez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in ostevskem kašiji. Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Giesshübl Slatini.)

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špecerijah vinskih in delikatesnih trgovinah.

Komi

špecerijst, dober prodajalec, postaven, se vzprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Nar.“ 1977-2

Prijazna soba

v „Zvezdi“ na Kongresnem trgu za dva džaka s hrano, se odda. — Več pove iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“. (2004-1)

Diurnist

nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožen, sprejme se pod običajnimi pogoji do dne 15. januvarja 1899. (1991-1)

C. kr. okrajsko sodišče v Slov. Bistrici na Štajerskem.

Radi odpotovanja prodaja se takoj po zmerni ceni

Uradno dovoljena (2000)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni

2 hišini za neko penzijo v Opatiji, tako dober zasluzek; Stacunskega klapeza za Gorenjsko, 10–12 gld. in hišnega sluge za Opatijo, perico, ekstra-dekle in kuharico v neko južno zdravilišče, grajska hiša; dve sivejši kuharici v Reko (kuhinjska pomoč tam); gostilniško kuharico 15–20 gld., na Hrvaško; pestunje za Ljubljano in Trst; več navadnih natakarov, doklet za vse dela, hišino k 2 osebam: nekaj navadnih in finajih kuharic. Potnina tukaj, podrobnosti tam.

Dve stanovanji

jedno s tremi sobami, predsobo, kuhinjo in služnisko sobo; jedno s štirimi sobami in jednakimi priviljki, obe z vrtnim deležem, eventualno kot jedno stanovanje s sedmimi sobami, se za februarški termin, oziroma takoj dasti po ceni v najem

Vec v Novi ulici št. 5 pri hišniku. (1894–4)

Avtomatični lovilci za množine.

Za podgane gld. 2–, za mizi gld. 120. Lové brez nadzorista po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Povsod najboljši vspehi. Pošilja se proti povzetju. M. Feith, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B. (1910–3)

Usnjaj si naznaniti slavnemu občinstvu, da preveznam in izvršujem točno naročila na kavo, čaj, olje, riž, makerone, delikatese, sadje, ribi, vina i. t. d.

Pošiljatve v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 80 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljatve se izplačajo vsakomur, posebno p. n. krščarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali zelo o raznih prilikah nabaviti si specijalite, katerih se na deželi ne dobija, ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribi in raki, sveže sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike razpošiljem radovljeno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dajati blago po takoj nizkih kupih, da se ne bojim konkurenca. (637–35)

Tudi sprejemam zastopstva in vsakokratna posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegar

v Trstu, v ulici San Francesco štev. 6.

8031. Oglas dražbe. (2007)

Vsled sklepa občinskega zastopstva javlja se s tem, da bode dne

31. decembra t. l. od 11.—12. ure zjutraj

v občinskem uradu v Voloski javna dražba občinske vžitnine

za meso, vino, pivo in žgane pijace

za davčne občine

Opatijo in Volosko za 1. 1899.

Izklicna cena za obe občini je nastavljena na 14.000 gld. a. v.

Natančni dražbeni pogoji se mogo izvedeti v občinskem uradu v Voloski vsak dan ob uradnih urah.

Glavarstvo občine Volosko

dne 21. decembra 1898.

Načelnik:

dr. Stanger.

Industrija ogljove kislino

dr. Raydt

poproj. Alejzij Ićowy
Dunaj II., Grosse Pfarrgasse 23.
(1994–1) priporoča

čisto, naravno

tekočo ogljovo kislino
iz lastnih virov

kakor tudi izvrstno izdelane

aparate za sodovo vodo

pritiskalne aparate za pivo

aparate za kopeli

z celičkovo kislino

sifone itd.

Prospekti brezplačno in poštne prosti.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga ces. Trbiž Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reisling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 1. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenč - Gastein Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneva, Pariz; čez Klein-Reisling v Steyr, Linc, Badejvice, Plzenj, Marijine vare, Hebr, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto** in v Kočevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoludne, ob 6. uri 30 m. zvečer — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, iz Lipskega Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Hebra, Marijinej varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunajem Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Celovca, Pontabla — **Proga v Novega mesta** in Kočevje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v Kammnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz Kammnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoludne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1044)

Niklasa Rudholzerja naslednik

urar in optični zavod
Mestni trg št. 8
v Ljubljani.

Niklaste cilinder-remontoir ure od 4 gld. — kr. naprej
Srebrne cilinder-remontoir ure od 6 „ — “ “
Srebrne damske cilinder-remontoir ure s srebrnim pokrovom od 7 „ — “ “
Srebrne remontoir-ure na sidro od 10 „ — “ “
Srebrne remontoir-ure s 3. srebrnim pokrovom od 10 „ 50 „ “
Zlate damske remontoir-ure od 14 „ 50 „ “
Zlate remontoir-ure za gospode od 28 „ — “ “
Zlate remontoir-ure za gospode z dvojnim pokrovom od 38 „ — “ “
Ure na nihalo v skrinjici svetli in temni 9 „ — “ “
Ure na nihalo v skrinjici svetli in temni z bitjem ur od 13 „ — “ “
Ure na nihalo z bitjem četrtnik od 27 „ — “ “
Budilke od 2 „ — “ “
„Schwarzwalder“ z bitjem pol ur od 3 „ — “ “
Za dobro blago in za dela se jamči. Popravila se hitro, dobro in po ceni izvršujejo v lastni prodajalnici.

Za morebitne potrebščine se najbolje priporoča z velespoštovanjem (808–48)

Franc Karol Rudholzer.

Dobavitelj kontrolnih ur za o. kr. avstro-ugarsko vlado, za Bosno in Hercegovino.

Za božič
in novolet!

Restavracija L. Fantini

Ljubljana
Gradišče štev. 2.

Priporočam najbolje svoja direktno naročena izvirna južna vina v nastopnih priznanih markah:

Malaga	Vda de Adolfo Rittwagen Malaga.
Madeira	
Port-vino (rudeče, belo)	
Lacrimae Christi .	
Marsala	
Sherry	

(1932–2)
Gamboa Hermanos,
Jerez
de la Frontera

Mlad trgovski pomočnik

želi svojo službo premeniti. 1984-2
Naslov pove upravištvu „Slov. Naroda“.

Strugarska dela

ima v zalogi (1445–15)

Josip Oblak, Trubarjeve ulice št. 2.

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in konjaka! Nepotrebljivo iskat! (1828–25)

Kavčić & Lillek v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po	gld. 1—
1 steklenica pristnega Jamaika ruma	" 0·50
1 deka pristnega Pecco Souchong-čaja	" 0·05
1 pušča prave angleške carske melanže	" 0·50
1 steklenica pristnega finega konjaka	" 1·40

Brez tekmeča!

L. Luser-jev obliž za turiste.
Priznano najboljše sredstvo proti kurjim očesom, žuljem i. t. d.
Glavna zalogat: (2–51)
L. Schwenk-ova lekarna, Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **LUSER-jev** obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. — V Kranju: K. Šavnik.

Mejnarodna panorama

Kongresni trg št. 14.

V nedeljo, dné 25. decembra:

Rojstvo Jezusovo. Jeruzalem, Palestina. Holandsko itd.

V ponedeljek, torek in sredo: (2005–1)

Na Reni. Angleško. Škotsko.

Čokolade in Cacao Suchard.

Da se v bodoče preprečijo že dogodivša se nesporazumljivina, se čast. občinstvo opozarja na to, da tovarna

PH. SUCHARD

takozvane

Imone čokolade (Bruch-Chocolade)

niti ne izdeluje, niti ne spravlja v trgovino.

so vse zajamčeno čiste.

so vse v stanju zavite.

so z drugim zavitkom opremljene.

imajo na etiketi tvorniško znakmo in podpis.

Voznje karte in tovorni listi v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

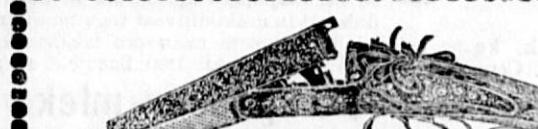
Koncessjonovana od vis. o. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno (812–23)

koncessjonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 4 (pritličje na levo).

Ljudevit Borovnik

(106) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelice po najnovnejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih tečno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. proskrbevalnic in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastonj.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih
gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s
prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in
srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher,
VIII., Deutschesgasse 8, Budapest. 1815—5)

Prodaja, oziroma v najem se dá iz proste roke

hiša

tik farne cerke v večji fari na Dolenjskem, v kateri je dobra, stara prodajalnica, gostilna in prodaja tobaka.

(1950—3)

Več pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Nobeno sredstvo zoper kašelj
ne presegá

Kaiser-jevih prsnih bonbonov.

2360 notarsko poverjenih spričeval dokazuje
gotov uspeh pri kašlu, hriпavosti, kataru, zaslisenju. (1650—8)

Cena zavojčka 10 kr. in 20 kr.

V Ljubljani se dobivajo v lekarni „pri zlatem orlu“ pri železni mostu in pri U. pl. Trukoczy-ju.

TAMBURICE

(1659—3) Vse vrste
tamburic

priporoča tvrdka

J. Stjepušin

v Sisku
na Hrvaskem.

Hustrovani ceniki
se pošiljajo na
zahtevanje
vsakomur franko.

TAMBURICE

**Brady-jeve
kapljice za želodec**

O. Brady (prej Marijaceljske kapljice za želodec) prijene v lekarni „pri ogerskem kralju“ Karla Brady-ja na Dunaju I., Fleischmarkt 1 obče iskušeno in pozato zdravilo, ki oživilja in okrepeče želodec, če je prehava motena in sploh pri želodčnih bolečinah.

**Cena steklenici . . 40 novč.
Dvojna steklenica . . 20 novč.**

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Paz! naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno zaumko s popisom C. Brady in naj se zavrne vse kot nepristne, ako nimajo te znamke in podpisa C. Brady.

Kapljice za želodec lekarstva C. Brady

(prej Marijaceljske kapljice za želodec) so shranjene v rudečih nagubanih škatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marijaceljske (kot varstveno zaumko). Pod to znamko mora biti podpis C. Brady.

Deli so navedeni.

Kapljice za želodec se pristne dobivajo v
vseh lekarnah.

Dunajske žene zahvaljujejo svojo lepoto

v prvi vrsti rabi najprijetnejše, najbolj učinkujče in
najslavnejše

izvirne paste Pompadour

katero je iznajdel pok. med. dr. A. Rix. To lepotilno sredstvo prouzoči, ako se rabi, fino, svezo barvo obraza, sijajno lepo, brezgubo polt, tudi najpoznejše starosti, prežene, kar je zajamčeno (sicer se vrne denar) pege, madeže, značke osepnice, mezuške, rudečico, vse nečistosti kože; uporabljajo jo že 40 let najvišja gospoda, umetniki itd., o čemer so na razpolago spričevala in zahvalna pisma. Dokaz za dobrost in neškodljivost tega lepotičnega sredstva je 40letni obstanek, ko se je med tem časom na tisoč takih sredstev pojabilo in zopet izginilo. Cena lončka za 6 mesecev gld. 1:50. Zavojčki za poskušnjo komad 50 kr.

Pompadour-mleko

prevleče kožo takoj z mleku podobno beloto in ostane tudi po umivanju na obrazu. Izviren flakon gld. 1:50. Pompadour-mleko 30 kr. Pompadour-poudre rosa, creme in bel gld. 1:25.

Obrata naj se zaupno na Wilhelmino Rix-a dr. vdovo - sinova (Anton Rix in brat) jedinih izdelovalcev pristnih dr. Rixovih izdelkov, Dunaj, Praterstrasse 16. Kupujejo naj se le plombirani zavojčki.

V Ljubljani prodajajo: Edvard Mahr v Židovski ulici in Karol Klinger na Mestnem trgu. (1946—1)

1819—2

pl. Kobbe-ja podganji kruh

pripravljen za porabo!

Brez nevarnosti za ljudi, domače živali in perutnino.

Gotovo sredstvo za uničevanje podgan in miši.

V zavoju po 50 kr. in 90 kr. se dobiva v trgovini

Küssel in Končán v Novem mestu.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(81) parobrodno društvo v Reki. (47)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

V petek ob pol 10 uri dopoludne hitri parniki v Zader-Split-Sveti Jurij, Gravosa (Ragusa) in Kotor. V sredo ob pol 10 uri zvečer poštni parnik v Zader, Šibenik, Traù, Split, na otroke Brač, Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotor. V petek ob pol 11. ura dopoludne hitri parniki v Zader, Šibenik, Traù, Castelvecchio in Split. V petek ob 10. ura 30. m. dopoludne hitri parniki v Zader, Split in Gravosa. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj. — Natančni vozni red je v oficijski knjigi „Der Conducteur“ št. 593—608.

Starorenomirane

St. Peterburške galoše

Trikotna

znamka

so na prodaj v vseh boljših trgovinah. Le „pristne“ ce je na podplatu nastopna znamka:

Messtorff, Behn & Co., Hamburg - Dunaj.

Trikotnik z ustanovno letnico 1860

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem

priporoča svoje

obče znane, najboljše in že mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalog za Ljubljano in deželo imata:

Peter Strel, vinski trgovec

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin

(1731—7)

v Vegovič ulicah št. 8.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vezijo po likrat do 2krat na teden

Iz Rotterdama v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 8.

Pisarna za medirov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . mark 290—400*

1. novembra do 31. marca . . 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . . . mark 200

16. oktobra do 31. julija 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (1589—18)

Odlikovan na razstavah: Velike Mežirice, Holešov, Prostejov, Prerovo, Tišnov, Humpolec.

Potrebna in koristna darila za Božič in Novo leto!

Češki hráčanski specijalni zavod za platno!

Svoji k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnenega, pavlnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkalne izdelky na roko po zmernih cenah in najboljši kakovosti: celeplatneneno domače in beleno platno vseh širokosti in finosti, platno za plátno do 24" cm., damaste: gradle, namizne prte in blago, obriseče, servijete, bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otraje, platneni in pavlnati kanefas, robce, bele in barvane, platnene, pavlnate in svilnate, inlet in angin za sičke, oksford, križet, obliečni pralni zeli in šotsko blago za damaške oblike, platna: pavlnata, ruska, za žimnice, slamnike, zstore itd., trilhe, šifon, floridas, kreton, piké, barbent, satin, brillant in drugi.

Ugodna darila in potrebe za gospodinjstvo.

Lastní izdelek.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strojnorjak in samoizdelovalec lahko najbolje postrežem.

Vzoreci in ceniki na zahtevanje.

Poseben oddelek za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld. so vedno v zalogi.

Oprava za gostilne, kavarne in hotele.

(1953—6)

Dunajske žene zahvaljujejo svojo lepoto

v prvi vrsti rabi najprijetnejše, najbolj učinkujče in
najslavnejše

izvirne paste Pompadour

katero je iznajdel pok. med. dr. A. Rix. To lepotilno sredstvo prouzoči, ako se rabi, fino, svezo barvo obraza, sijajno lepo, brezgubo polt, tudi najpoznejše starosti, prežene, kar je zajamčeno (sicer se vrne denar) pege, madeže, značke osepnice, mezuške, rudečico, vse nečistosti kože; uporabljajo jo že 40 let najvišja gospoda, umetniki itd., o čemer so na razpolago spričevala in zahvalna pisma. Dokaz za dobrost in neškodljivost tega lepotičnega sredstva je 40letni obstanek, ko se je med tem časom na tisoč takih sredstev pojabilo in zopet izginilo. Cena lončka za 6 mesecev gld. 1:50. Zavojčki za poskušnjo komad 50 kr.

Pompadour-mleko

prevleče kožo takoj z mleku podobno beloto in ostane tudi po umivanju na obrazu. Izviren flakon gld. 1:50. Pompadour-mleko 30 kr. Pompadour-poudre rosa, creme in bel gld. 1:25.

Obrata naj se zaupno na Wilhelmino Rix-a dr. vdovo - sinova (Anton Rix in brat) jedinih izdelovalcev pristnih dr. Rixovih izdelkov, Dunaj, Praterstrasse 16. Kupujejo naj se le plombirani zavojčki.

V Ljubljani prodajajo: Edvard Mahr v Židovski ulici in Karol Klinger na Mestnem trgu. (1946—1)

Izvorni vir Plzenski!

Da preprečim pomote, naznanjam p. n. občinstvu, da

zastopstvo Plzenskega piva iz meščanske pivovarne v Plznu

nima več g. Ivan Gorup, nego da je je prevzel gosp.

Friderik Reim

v Gradou, Jungferngasse št. 1.

Prijazna naročila za Kranjsko za pivo v steklenicah in v sodeh naj se pošiljajo

gosp. Ludoviku Fantiniju

v Ljubljani, Gradišče št. 2.

Friderik Reim

glavni zastopnik mešč. pivovarne v Plznu.

Singer-jevi šivalni stroji

najkoristnejše Božično darilo.

so vzorni v konstrukciji in izdelavi, nedosezeni v naglosti šivanja in trpežnosti in lepoti sivi. Singer-jevi šivalni stroji so neprecenljivi v gospodinjstvu, neobhodno potreben za obrnike in so zato najboljše in

Novi Singer-jevi Central-Bobbin in V. S. rodbinski šivalni stroji so najpopolnejše, kar je izdelala moderna tehnika za domačo rabo. Tečejo najlagleje in najmirneje, se tako lahko gonijo in so nepresežni za vsa v gospodinjstvu potrebna dela, kakor za

Vedno rastoči promet, odlikovalna priznanja prve vrste na vseh razstavah, nad 40 letni obstanek tovarne in svetovni glas, ki so si ga pridobili naši stroji, nudijo načrtovanje in najpopolnejšo jamstvo za njih dobro. (2010)

moderno umetljivo vezenje,

slikanje z iglo, vezenje vrvič in monogramov, del z oltita robom in predrtih del. Smirna-vezenje itd. — Brezplačen pouk tudi v umetljivem vezenju — Zaloga svile za vezenje v veliki izberi barv.

Singer Co. deln. družba.

Prej firma: G. Neidlinger.

Ljubljana:
Sv. Petra cesta št. 6.

Gradec:
Sporgasse št. 16.

Celovec:
Burggasse št. 19.

Ravnokar izšla sta:

Stenski koledar
cena 25 kr., po pošti 28 kr

Skladni koledar
v 7 raznih finih izvršbah, cena 60 kr., po pošti 65 kr.
ter jih toplo priporoča domača terdka

(1899-5) Josip Petrič-a
trgovina s papirjem itd. v Ljubljani.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz
Oddelek za zavarovanje naroda
Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko
Gradec. Ballhausgasse 1.

Po porocilu c. kr. "Wiener Zeitung" od dne 12. junija 1898 doletela je "Allianz" velika čast, da si je Ni. Velikanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu "Allianze" v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe. Najvišje priznanje izreklo ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 krov. Rezerva premij dne 31. dec. 1897 2.617.773 krov. L. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 krov. Od 1. 1890 1897 se je izplačalo 1.654.378-16 krov.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizprenemljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti sa zavarovana sveta takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovan v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana sveta.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti.

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je police radi neplačanja premije svojo veljavno izgubila, mogoče je, da se zopet v teknu jednega leta obveljavi, sko je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok.

Zavarovanja do 2000 krov z tedenskim doplačilom od 10 vinarjev više po tarifih.

Prospekti in tarife razpisuje agentura na zahtevanje brez stroškov. Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljijo gorenji agenturi. (1611-11)

Koncessjoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dn. 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd
v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork: Bremen-Sev. Amerika.
Iz Bremena ob torkih in sobotah. V Newyork.

Iz Southamptona evtl. Cherbourg ob sredah in nedeljah. V Montevideo.

Iz Genove oziroma Neapolja via Gibraltar 2-skrat mesečno. Bremen-Juž. Amerika. V Buenos Aires.

Bremen-Istočna Azija. V Kino. Prekomorska vožnja v Newyork 6-7 dni.

V Japan. Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani: Edward Tavčar.

Št. 1204.

(1996-1)

Služba distriktnega zdravnika

v trgu Braslovškem odda se po visokem deželnem odboru v Gradcu z letno nagrado po 676 gld. v katerej je zapovedana okrajna pavšalna na grada po 220 gld. s pogojem, da mora zdravnik občinske reweže zdraviti in jim podajati potrebova zdravila, ne da bi za vsa to vrhu omenjene pavšalne nagrade smel zahtevati še kakšno p. seboj plačlo iz okrajne blagajnice.

Prošnje z dоказom znanja slovenščine in nemščine in z ostalimi po § 15 postave z dne 23. junija 1892, št. 35 dež. zak., zahtevanimi dokazili vložiti je

do 1. svečana 1899

pri odboru zdravskega distrikta v Braslovčah.

Odbor zdravskega distrikta v Braslovčah

dne 21. grudna 1898

Načelnik: L. Plaskan.

Popolna razprodaja!

Lepa in primerna
božična in noveletna darila

kakor tudi razno drugo blago

popir, knjige, pisalne potrebščine i. t. d.

dobe se pod tovarniško ceno v trgovini

(1947-8)

Antona Zagorjana

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7

kjer je popolna razprodaja!

Razglas.

V dvorcu Weidenau (občina Tomšelj), ki leži na Karolinski zemlji in je last Janeza Krst. Koslerja dedičev bode

dne 29. decembra 1898. I. zjutraj ob 9. uri
in če bo treba tudi naslednji dan

prostovoljna dražbena prodaja

tam se nabajajoče živine, namreč: 11 krav, 4 telic, 2 teleti, 1 bik, 6 volov, 1 konj, 12 prascev.

Živina se bodo izdala največ ponujajočemu, a ne pod inventarno ceno in proti takojšnjemu plačilu v gotovini in odpravljenju zneska dražbe.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knežovi hiši, Marije Terezije cesta št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsaki dan od 8. do 12 ure dopoldan in od 3. do 6. ure popoldan.

Poštne hranilnici urada št. 828.406.

Telefon št. 57.

(1765-3)

Mala oznanila.

Pod Trnico št. 2.
Veliko
zalog
priporoča
klobukov
Najnižje cene.
J. Soklič.
(38)
Pod Trnico št. 2.

JOSIP REICH
likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spada-
(39) joča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zalog obuval (40)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izberi.
Vsakerena naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo
in seznamenjujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Suknene ostanke
priporoča
po najnižji ceni
Hugo Ihl
Ljubljana, Špitalske ul. 4.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor
(42) čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročevanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje ceno,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usna
od najfinje do najpriprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnajnem naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)
Glavna trgovina:
Stari trg št. 21 **Jakob Zalaznik.** Podružnica:
Vegove ulice št. 12
Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karško pečivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-
Zwieback). V svojih slaščičarnicah postrezam točno z najfinješim nastaditom
pečivom in s flutmi prstanci likerji ter z Wermuth-vinom. Posebno
opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.
Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (44)
Zalog originalnega karbolineja.
Maščoba za konjska kopita in usne,

Moderci
izvrstne façone,
najboljši izdelek
(45) najceneje pri
ALOJZIJU PERSCHE
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann
krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblik in nepremočljivih
havelokov po najnovnejši faconi in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladisču — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (47)
Alojzij Persche
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Avgust Repič
— sodar —
Ljubljana, Kolezijske ulice št. 16,
(48) v Trnovem
se priporoča slav. občinstvu in naznana,
da izdeluje in popravlja vsakovrstne
sode iz hrastovega in mehkega
lesa po najnižjih cenah. — Kupuje
in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser
puškar
prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.
(49) Ljubljana
Šelenburgove ulice 6.
Najboljše urejena delavnica za popravljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Kožuhovino
kakor: (50)
čepice, mufe
itd. priporoča po najnižjih cenah
J. S. BENEDIKT
na Starem trgu.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
Ljubljana (51)
Turjaški trg štev. 7.

HENRIK KENDA
Ceneni lepi klobuki za
dame.
Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni.
Modni žurnali franko in zastonj.
LJUBLJANA. (52)

Ivan Jax
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zalog
šivalnih strojev
in velocipedov.
Najnižje cene.

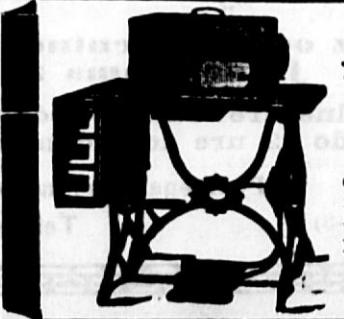
Mehanik
(52) Ivan Škeri
Opekarska cesta št. 16. v Ljubljani.
Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bicikle in druga
v to stroko spadajoča popravila iz-
vrši dobro in ceno.
Vnajnem naročilase
točno izvršujejo.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar v Ljubljani, Duna ska cesta
priporoča svojo največjo zalogu
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi
stenskih ur,
budilik in
salonskih ur
vse le dobre
do najfinje
kvalitete po
nizkih cenah.
Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. 56
Poprave se izvršujejo najcenejše.

Anton Presker
sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana sv. Petra cesta št. 6
priporoča svojo veliko zalogu
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.
Oblike po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zalog
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne silamo-
resnice in malatilnice, katere se dobivajo
vsič njih izbornosti ceno. (58)
Ceniki zastonj in poštmine presto.

Nagrobne vence
v največji izberi in po
najnižjih cenah
trakovek vencem
z ali brez napisov v
vseh barvah
(59) priporoča
Karl Recknagel
na Mestnem trgu.

Primerna darila za Božič in novo leto.

Priporočam svojo največjo, bogato zaledo
vsakovrstnih ur, verižic, za-
pestnic, uhanov, prstanov in
vseh novostij v zlatnini in
srebrnini

po najnižjih cenah in tudi pod ceno.

Posebno priporočam

najboljše bicikle in šivalne stroje

in vse to z garancijo.

Vsa popravila točno in dobro.

Priporočajo se vabim na obilni obisk

FRAN ČUDEN

urbar

v Ljubljani, na Mestnem trgu, nasproti rotovža.
(1907—8)

Ceniki tudi po pošti franko.

Zarezano strešno opeko

(Strangfatz-Dachziegel)

prešano opeko za zid navadno opeko za zid

ponujata

po izdatno znižanih cenah

(467—40)

Knez & Supančić

tovarna za opeko v Ljubljani.

Krasna
božična in novoletna
darila!
in skladne
Stenske
koledarje!

priporoča

L. Schmentnerjeva

knjigarna in trgovina (1978—2)

z muzikalijami in umetninami.

Ljubljana, Dvoinski trg 3.

Velika gostilna

na živahnem mestu na Reki ležeča, obsezajoča okusno
urejene prostore za gostilno, veliko dvorano za glasbo,
krasen letni vrt, prostrano pivnico in ledenico, stanovanje
za gostilničarja in druge potrebščine,

se daje takoj v najem.

Zahtevajo se za voditev obrta potrebna novčna sred-
stva in poznavanje hrvatskega in nemškega jezika.

Ponudbe naj se blagovolijo pod šifro D. P. uprav-
ništva „Slov. Naroda“ vposlati.

(1963—3)

Pozor! Originalno plzensko pivo!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem opustil zastopstvo meščanske plzenske
pivovarne, katero je prevzel Gradčan g. F. Reim, mesto tega sem prevzel

zastopstvo zadružne plzenske pivovarne

katere pivo je splošno priznano najboljše od vseh plzenskih piv in katero posebno priporočajo
zdravniki v dijetne namene.

Priporočajoč se najtopleje belježim

Ivan Gorup.

Pisarna:

Šelenburgove ulice št. 1. Telefon št. 90.

(1956—3)

Stenske in skladne koščarje

priporoča

(2006)

*Ivan Bonač v Ljublani
Šelenburgove ulice.*

Vabilo.

Vže mnogo let oproščajo se blagovoritelji čestitana ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemlj oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado vsoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečavanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci Karol Karinger in Vaso Petričič na Mestnem trgu ter Albert Schäffer na Kongresnem trgu.

Vrhu tega bode v zmislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je, kakor doslej položiti petdeset krajcarjev (1 krona) in na vpisani poli, poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov. Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pismenim pošiljatvam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

Imena blagovoriteljev se bodo sproti razglasala po novinah

(1999-1).

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

12. dan decembra 1898

Župan: Ivan Hribar l. r.

RESTAVRACIJA „NARODNI DOM“

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da budem točil od četrtega,

dne 22t. t. m. naprej

originalno plzensko pivo

iz zadružne pivovarne v Plznu

v restavraciji „Narodnega doma“

kakor v moji

kavarni v „Filipovem dvorcu“

ter zagotavljam najboljšo in najtočnejšo postrežbo.

Ker je pivo občezzano najbolje, upam prijaznega obiska ter ostajam, priporočujec se z odličnim spoštovanjem

Ivan Mayr.

KAVARNA „FILIPOV DVOREC“

 Najnižje cene, vse jedino blago se izdeluje doma.	<h2>Za božične praznike</h2> <p>priporoča (1852-6)</p> <h3>Rudolf Kirbisch</h3> <p>slaščičar na Kongresnem trgu</p> <p>svojo veliko izber strup. bonbonijev, figure iz sladkorja, košaric in škatljic s konditi in glasiranim sadjem, načinejih bonbonov, prelivov ne čes, pacience-pečiva, šampanjskih biskvitov, graškega subaria, valfov, karlovarških oblat za Pischingherjeve torte, krhljak (kruh iz posušenega sadja, mandolintov, lecta, dalje najfinjejšega čaja, rumu, cognaca, desertnih vin, najfinjejših likerjev, kompotov, marmelad, cačno, čokolad itd.</p> <p>Največja in najcenejša izber okraskov za Božična drevesa.</p> <p>Za praznike pince, kolače, potice, orebove, medene, roštanate, mandlove in lešnikove.</p> <p>Asortirani okraski za Božična drevesa od 2 gld. naprej, franko na vsako poštno postajo.</p> <p>Vsebuje narocila se izvršujejo točno</p>
--	--

Ne jokam, ne stokam, ampak prodajam

solidno blago

po nizki, da, nižji ceni, kakor da bi mi bila oblastveno dovoljena

razprodaja.

Nimam treh, ampak samo jedno

trgovino

z leseno kuhinjsko, sitarsko in drugo robo, žimo

i. t. d.

Skrbel sem, da se roba o potresu ni pokvarila in možno mi je radi tega solidno, točno in ceno postrezati.

Priporočam se za obile naročbe!

Z odličnim spoštovanjem

Matko Arko.

(1976-2)

Vabilo na naročbo.

Ker smo na pragu novega leta, usojamo se tem potom vabiti vse naše stare naročnike, kakor tudi drugo p. n. občinstvo na novo naročbo na naš političen dnevnik

„Slovenski Narod“

kateri bode baš prekoračil **XXXI. leto** in bode z novim letom začel izhajati v povečani ter na novo urejeni obliki.

„**Slovenski Narod**“ je največji, najrazširjenejši in najuglednejši slovenski list ter priznano najbolj priljubljen za priobčevanje različnih inseratov in bode mogel prav v tem oziru po novem letu z bog povečane oblike še znatno bolje ustrežati vsem zahtevam.

„**Slovenski Narod**“ velja po pošti za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., na mesec 1 gld. 40 kr. — v Ljubljani brez dostavljanja na dom vse leto 13 gld., pol leta 6 gld. 60 kr. za četrt leta 3 gld. 30 kr., na mesec 1 gld. 10 kr. — Za dostavljanje na dom se računa po 10 kr. na mesec.

Istotako priporočamo v naročevanje občepriljubljeni priznano najboljši slovenski leposlovni list, mesečnik

„Ljubljanski Zvon“

ki stopi z novim letem v **XIX. leto** izhajanja ter vzlic gotovim nasprotnikom čim dalje lepše napreduje.

„**Ljubljanski Zvon**“ velja za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. — Za učiteljstvo in dijake po 4 gld. na leto. — V tuje dežele 5 gld. 60 kr. za vse leto.

Končno vabimo tudi v naročbo našega, priprostemu ljudstvu namenjenega lista

„Rodoljub-a“.

Ni ga menda poleg „Slovenskega Naroda“ lista, ki bi bil od gotove strani strastneje napadan in zatiran, nego je baš list **„Rodoljub“**. Deluje se proti njemu z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi. A lepo število naročnikov nam je porok, da hodi list pravo pot.

„**Rodoljub**“ velja za vse leto 80 kr., za pol leta 50 kr. Izhaja 3krat na mesec. Sprejema tudi inserate.

Upravništvo.

„Národna tiskarna“

v Ljubljani

Kongresni trg št. 12

se priporoča za razna tiskarska dela, kakor:

račune, trgovska pisma, pobotnice, vabila za veselice, jedilne liste, pravila, zaročna in poročna naznanila, vizitnice, kuverte, parte-liste, plakate, letna poročila, brošure in knjige.

Z novim letom bodo stroji delovali z električnimi motorji.

Naznanilo.

Kdor trpi na kašlu, hričavosti, astmi itd., naj si kupi za 25 krajc. zavoječek Krause-jevih izboljšanih uničevalcev katara. — To so konfiture prav prijetnega okusa. — Pomagajo hitro in gotovo. (1794—6)

Zaloge v Ljubljani: M. Leustek, lekarna „Pri Mariji Pomagaj“; U. pl. Trakoczy, lekarna „pri zlatem enorogn“; M. Mardetschlaeger, lekarna „pri zlatem orlu“.

Izmej

čevljev iz gumija

so priznane najbolje (1520—15) svetovne marke

pristno
ruski Peterburški
s ces. ruskim
orlom in

pristno
angleški United-
States Rubber
& Comp.

Glavna zaloge

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi
priznano Izborne, bolečine tolazeče mazilo;
po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah.
Zahtevati naj se blagovoto (1668—12)

splešno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo varstveno
znamko „Sidro“ iz Richter jeve lekarne in
sprejme naj se iz opreznosti le take steklene
kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

1899.

Povodom novega četrletja

priporoča se

(2002—1)

L. Schwentnerjeva * * *

* * * * * knjigarna

v Ljubljani, Dvorski trg št. 3

v posredovanje pri naročbi na vse modne žurnale
kakor tudi na vse domače in inozemske časnike.

Uradno dovoljena

razprodaja

vrši se v moji novi prodajalnici v palači meščanskega bolniškega zaklada (kjer je bila Pakičeva trgovina na istem prostoru v več čez 70 let).

Nekaj blaga prodajal bom pod nabavno ceno, drugo pa po izdatno znižanih cenah.

Izkoriščal nisem nešrečni potres s tem, da bi prodajalnico v drugo ulico premestil in s takim činom svojemu že itak hudo prizadetemu bližnjem, škodoval. Vsi jih vendar v vsaki ulici, ako ne več, jedna prodajalnica gotova vsako leto jedenkrat na razpolaganje.

Težil sem samo po tem, da si ohranim stari prostor, za kojega sem pred desetimi leti 4000 gld. — odštetil moral.

Priporočajoč se svojim cenjenim, starim odjemalcem, katere sem radi raznih meni povzročenih neugodnost, žalibote tri leta pogrešal in tudi novim v obla naročila zagotavljam, da budem visokočastitim naročnikom s strogo solidnostjo in največjo paznostjo postregel.

Z odličnim spoštovanjem lastnik tvrdke:

M. Pakič,

prvi kranjski lesni, košariški in sitarski obrt v Ljubljani.

Ustanovljen leta 1822.

Odkovan z zlatimi, srebrnimi in bronastimi državnimi in deželnimi darili.

Apno

dobiva se po najnižji ceni pri (299—44)

Andreju Mauer-ju v Zagorji ob Savi

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Oskrbi oprave za neveste.
Ustanovljeno 1. 1870.

Cena in blago brez konkurenca.

Za krov brez graje in za točno postrežbo
jamči tvrdka

C. J. HAMANN

v Ljubljani

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr. častni-
kov in o. in kr. mornarico.

Cenike slovenske in nemške pošilja na zahtevo
brezplačno. (531—23)

Protiprašno olje

in fig. 110 gld. Rabi se brez stroja. Vse drugo v glavnem skladisu. (1983—2)

J. S. Benedikt
na Starem trgu štev. 9.

Naznanilo.

Podpisana naznanjam p. n. občinstvu, da še vedno izvršujem

dimnikarski obrt

po svojem poslovodji g. Ivanu Kerno u., kakor ob življenju svojega moža.

Priporočam se in sprejemam vsako dimnikarsko delo po dogovorjenih cenah.

Z velespoštovanjem

Elizabeta Poshvar,
dimnikarska vdova
Rožne ulice št. 13.

Stari Štajerc'

je prevzel in otvoril zelo priljubljeni

pivo- in vinotec

v hiši Kastner-jevi

na Kongresnem trgu.

Častiti gostje se k obilnemu obisku
uljudno vabijo. (1998—1)

Prva kranjska tvrdka za jermenarske, sedlarske
in torbarske proizvode

Fran Primožič

jermenar in sedlar

(1057—28)

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 6.

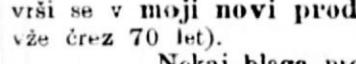
Slav. p. n. občinstvo in gg. tovarnarje opozarjam najvljudneje na mojo povečano in novo urejeno obrt, in kedor se zanima za napredek domače obrti, prosim, naj si ogleda mojo bogato zalogo konjkih oprem vsake vrste za vožnjo in ježo, kovčevog in torb itd. domačega proizvoda. Jermenia za stroje vseh širokosti imam vedno v zalogi. Ob enem usojam si se naznanjam, da v kratkem času pričenem z starinami (antiquiteti) kupčevati. — Velika izber vseh potrebitin za konje. — Prodajam, kupujem in posojujem že obrabljenia sedla ali pa cele jezdne opreme.

Vsa tudi najmanjša naročila in popravila od tu in zunaj se točno in ceno izvršujejo. — Solidna postrežba. — Dobro blago. — Čene zmerne.

Krasne zvunce za sani iz prave kovino.

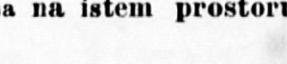
Ilustrovane cenike pošiljam na zahtevanje brezplačno.

Domača obrt.

uradno dovoljena

razprodaja

vrši se v moji novi prodajalnici v palači meščanskega bolniškega zaklada (kjer je bila Pakičeva trgovina na istem prostoru v več čez 70 let).

Nekaj blaga prodajal bom pod nabavno ceno, drugo pa po izdatno znižanih cenah.

Izkoriščal nisem nešrečni potres s tem, da bi prodajalnico v drugo ulico premestil in s takim činom svojemu že itak hudo prizadetemu bližnjem, škodoval. Vsi jih vendar v vsaki ulici, ako ne več, jedna prodajalnica gotova vsako leto jedenkrat na razpolaganje.

Težil sem samo po tem, da si ohranim stari prostor, za kojega sem pred desetimi leti 4000 gld. — odštetil moral.

Priporočajoč se svojim cenjenim, starim odjemalcem, katere sem radi raznih meni povzročenih neugodnost, žalibote tri leta pogrešal in tudi novim v obla naročila zagotavljam, da budem visokočastitim naročnikom s strogo solidnostjo in največjo paznostjo postregel.

Z odličnim spoštovanjem lastnik tvrdke:

M. Pakič,

prvi kranjski lesni, košariški in sitarski obrt v Ljubljani.

Ustanovljen leta 1822.

Odkovan z zlatimi, srebrnimi in bronastimi državnimi in deželnimi darili.